

Nota: pentru o navigare mai ușoară folosiți opțiunea „Pages” în fereastra Adobe Acrobat Reader-ului, din partea stânga, lateral.

BULETIN¹ Nr. 32:

NOUTĂȚI ÎN DOMENIUL LIBERTĂȚII DE EXPRIMARE ȘI A DREPTULUI LA INFORMARE

septembrie – octombrie 2008

Cuprins:

[Noutăți legislative](#) - pag.2-3

[Practica Curții Europene a Drepturilor Omului](#) – pag. 4-25

[Acte normative](#) – pag. 26-43

¹ [Buletinul este disponibil în limbile română și rusă](#)

produs de Serviciul Juridic, CIJ, cu suportul financiar al Opend Society Institute și Swedish Helsinki Committee for Human Rights
autor: Doina Costin

Centrul Independent de Jurnalism

Denumirea actului	Data adoptării	Publicat în M. Of. al RM	Note
ACTE EMISE DE ALTE AUTORITĂȚI PUBLICE ALE REPUBLICII MOLDOVA CONSILIUL COORDONATOR AL AUDIOVIZUALULUI			
<u>DECIZIE</u> cu privire la eliberarea autorizațiilor de retransmisie „AMT” SRL, „Megan TV” SA, SC „Vicsandi-Prim” SRL, SC „Progiçser” SRL, „TSV-COM” SRL și a licenței de emisie „Radioul Local” SRL	nr. 74 din 02.09.2008	Monitorul Oficial nr.180-181/526 din 03.10.2008	Cererea privind eliberarea Autorizației de retransmisie pentru studioul de televiziune prin cablu „Satelit TV” din or.Aeroport, sectoarele Botanica, Ciocana, Buiucani, Centru și Rîșcani ale mun.Chișinău, se respinge. Cererea privind eliberarea Autorizației de retransmisie pentru studioul TV prin cablu „TV Prim” din or.Glodeni, satele Petrunca și Ciuciulea, r-nul Glodeni, com.Trușeni, mun.Chișinău, se respinge etc.
<u>DECIZIE</u> cu privire la Caietul de sarcini al IPNA Compania „Teleradio-Moldova” pentru anul 2009	nr. 79 din 30.09.2008	Monitorul Oficial nr.189/561 din 21.10.2008	Se oferă aviz la Caietul de sarcini al IPNA Compania „Teleradio-Moldova” pentru anul 2009. Consiliul de Observatori, conducerea IPNA Compania „Teleradio-Moldova” va lua în calcul observațiile, sugestiile și recomandările CCA întru perfectarea și prezentarea Caietului de sarcini al IPNA Compania „Teleradio-Moldova” pentru anul 2009 Parlamentului Republicii Moldova spre aprobare.
<u>DECIZIE</u> cu privire la activitatea ÎM „Sun Communications” SRL, „Odihnă în fața ecranului azuriu” SRL	nr. 81 din 30.09.2008	Monitorul Oficial nr.189/563 din 21.10.2008	Pentru încălcarea art.4 (5), 28 ale Codului audiovizualului, neconformarea solicitărilor CCA privind stoparea retransmisiei canalelor prin sistemul MMDS, ÎM “Sun Communications” SRL (fondatoarea studioului TV prin sistemul MMDS “Sun TV” din mun.Chișinău), în conformitate cu art.38 (2) lit.a), e) al Codului, se avertizează public.
<u>DECIZIE</u> despre Instrucțiunea cu privire la adoptarea deciziilor motivate la acordarea licențelor prin concurs	nr. 83 din 30.09.2008	Monitorul Oficial nr.198-200/601 din 07.11.2008	Se aprobă Instrucțiunea cu privire la adoptarea deciziilor motivate la acordarea licențelor prin concurs (Anexa 1).

Centrul Independent de Jurnalism

<u>DECIZIE</u> cu privire la monitorizarea serviciilor de programe ale posturilor de radio „Fresh FM”, „Sănătate”, „Univers FM”, „101,3 FM”, „Ploaia de argint”, „Nova”, „Pro FM”, „Radio Găgăuzia”	nr. 85 din 30.09.2008	Monitorul Oficial nr.187-188/556 din 17.10.2008	Pentru derogări de la prevederile art.19 (14) al Codului audiovizualului și nerespectarea grilei de emisie (p.3.1 din condițiile la licența de emisie seria AMMII nr.014546 din 02.11.2005), în conformitate cu art.38 alin.(2), lit.b, h și alin.(3) al Codului audiovizualului, Întreprinderii „Național Media” SRL (director Iulia Isai), titularul licenței de emisie pentru postul de radio „Fresh FM”, i se aplică avertizare publică.
--	-----------------------	---	--

PRACTICA JUDICIARĂ INTERNAȚIONALĂ ÎN DOMENIUL LIBERTĂȚII DE EXPRIMARE ȘI DREPTULUI LA INFORMARE*

Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului pe cauza

CAUZA «SALIHOĞLU versus TURCIA»

(Cererea nr. 1606/03)

Acest caz a fost inițiat ca urmare a depunerii unei cereri (nr. 1606/03) contra Republicii Turcia, prin care o cetățeană a acestei țări, d-ra Sevim Salihoğlu (denumită în continuare «reclamanta»), la 18 octombrie 2002, a sesizat Curtea Europeană a Drepturilor Omului în baza articolului 34 a Convenției Europene pentru Protecția Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale (denumită în continuare «Convenția»).

Reclamanta este născută în anul 1960 și locuiește la Muş.

La momentul desfășurării evenimentelor, ea era președintele Asociației pentru protecția drepturilor omului din Muş.

La 11 octombrie 2001, agenții direcției de securitate din Muş au efectuat o percheziție în birourile Asociației menționate, urmare a căreia a fost ridicat un exemplar al săptămânalului «Yedinci Gündem» (numărul din 15-21 septembrie 2001), precum și un exemplar al suplimentului acestuia (numărul din 29 septembrie - 5 octombrie 2001).

La 22 octombrie 2001 poliția a informat procurorul Republicii din Muş că Curtea Securității de Stat din Istanbul a adoptat două ordonanțe de sechestrare, anume la 16 septembrie 2001 și 29 septembrie 2001, în privința ziarului și suplimentului acestuia care au fost ridicate în timpul percheziției.

La 25 martie 2002, în urma audierii sale de către procurorul Republicii, reclamanta a declarat că nu știa despre hotărârile adoptate de Curtea Securității de Stat din Istanbul.

La 27 martie 2002 procurorul Republicii, invocând faptul posesiunii publicațiilor, interzise în urma adoptării hotărârilor judecătorești, i-a înaintat reclamantei învinuiri în baza articolului 526 a fostului Cod penal.

La 3 aprilie 2002 instanța de judecată din Muş care a examinat cauza penală a reclamantei, a adoptat o ordonanță prin care a condamnat-o la achitarea unei amenzi și privațiune de libertate pe termen de trei luni, pedeapsă care a fost schimbată într-o amendă. În fine, reclamanta a fost obligată să achite o amendă în mărime de 249 139 800 TRL [ceia ce constituie în jur de 210 EURO]. Ordonanța a fost adusă la cunoștința reclamantei la 10 aprilie 2002.

La 16 aprilie 2002 reclamanta a contestat această hotărâre în fața tribunalului corecțional din Muş. Ea susținea lipsa intenției în infracțiunea ce-i era imputată, în măsura în care nu cunoștea despre interdicția în cauză. În această privință, ea a subliniat că nu putea fi informată despre hotărârile de interdicție,

* Hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului în limba engleza și/sau franceză pot fi găsite la www.echr.coe.int

Centrul Independent de Jurnalism

întrucât acestea au fost adoptate de către o instanță de judecată dintr-o altă localitate, și nu au fost nici publicate, nici notificate. Reclamanta la fel a menționat că această condamnare îi leza dreptul la obținerea informațiilor, drept garantat de Constituție și Convenție.

La 26 aprilie 2002 tribunalul corecțional i-a respins cererea de contestare.

Nici la o fază a procedurii judiciare, reclamanta nu a beneficiat de audiență publică în fața organelor jurisdicționale interne.

Privind presupusa încălcare a prevederilor articolului 10 al Convenției

Curtea reamintește de jurisprudența sa constantă, conform căreia sintagma «prevăzută de lege» presupune nu doar ca măsura incriminată să fie bazată pe una din normele dreptului intern, ci vizează la fel și calitatea legii în cauză: astfel, aceasta trebuie să fie accesibilă și previzibilă pentru persoana, cauza căreia a fost deferită justiției (a se vedea, printre altele, cauza „Sunday Times versus Regatul Unit” (nr. 1), 26 aprilie 1979, § 49, seria A nr. 30, și „Rotaru versus România” [GC], nr. 28341/95, § 52, CEDO 2000 V).

În sensul articolului 10 § 2 poate fi considerată «lege» doar norma enunțată cu suficientă precizie pentru a-i permite cetățeanului să-și ajusteze conduita; în măsura necesității recurgerii la precizări, el trebuie la fel să poată prevedea, în mod rezonabil, în circumstanțele cauzei, consecințele ce ar putea deriva din anumite acțiuni ale sale. Nu este necesar ca aceste circumstanțe să poată fi prevăzute cu o certitudine absolută. Certitudinea, deși preferabil, uneori, totuși, este însoțită de o rigiditate excesivă; or dreptul trebuie să se poată adapta schimbărilor situației. La fel, multe legi se servesc, urmare a stării lucrurilor, de formule ce sunt mai mult sau mai puțin vagi, iar interpretarea și aplicarea acestora depinde de practică (a se vedea, de exemplu, cauza „Editions Plon versus Franța”, nr. 58148/00, § 26, CEDO 2004 IV).

Aprecierea principiului egalității implică la fel și faptul verificării dacă modul în care dreptul intern a fost interpretat și aplicat de către organele jurisdicționale interne a produs efecte ce nu contravin principiilor Convenției (a se vedea, în special, cauza „Apostolidi și alții versus Turcia”, nr. 45628/99, § 70, 27 martie 2007, și „Karademirci și alții versus Turcia”, nr. 37096/97 și 37101/97, § 42, CEDO 2005 I).

În cazul dat, imixtiunea corespundea normelor dreptului intern, întrucât reclamanta a fost condamnată în baza articolului 526 a fostului Cod penal. Cerința față de accesibilitatea legii este întrunită întrucât textul legii a fost publicat în Ziarul Oficial.

În ceea ce privește previzibilitatea, Curtea relevă că instanța de judecată din Muș care a examinat cauza penală a reclamantei, a condamnat-o în baza articolului 526 a fostului Cod penal. În termenii acestei dispoziții, nesupunerea unui ordin ce provine din partea autorității competente sau unei măsuri de prevenire întreprinse de către aceasta se pedepsește cu privațiune de libertate sau amendă. Organele jurisdicționale naționale au considerat că reclamanta a încălcat această dispoziție întrucât deținea în posesie publicații interzise urmare a dispozițiilor adoptate de către instanțele jurisdicționale. În cazul dat este vorba de două ordonanțe de sechestrare adoptate de către Curtea Securității de Stat din Istanbul, corespunzător, la 16 și 29 septembrie 2001, adică, ulterior datei de apariție a publicațiilor în cauză. Curtea notează că aceste decizii nu au fost adoptate în privința reclamantei, și că, mai mult ca atât, nici într-un oarecare alt mod nu a fost stabilit, nici afirmat în rest, că aceasta ar fi cunoscut despre existența acestora. Respectiv, Curtea consideră că nesupunerea unei

Centrul Independent de Jurnalism

decizii judecătorești nu poate fi sancționată decât dacă aceasta a fost adusă la cunoștința reclamantei. Printre altele, Curtea notează că organele juridictionale interne deloc nu au luat în considerare contestările formulate de către reclamantă în acest sens.

Curtea la fel observă că în hotărârea din 18 martie 2003, secția 9 a Curții de Casație a stabilit că elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de normele articolului 526 a fostului Cod penal nu au fost întrunite urmare a simplei posesiuni a publicațiilor interzise, decât dacă prin această posesiune ar fi fost vizată apologia sau propaganda publicațiilor în cauză.

Curtea este de părerea, că, în circumstanțele cauzei date, reclamanta nu putea prevedea «în mod rezonabil» că, având în posesie aceste publicații, ea risca sancțiuni penale în virtutea aplicării normelor articolului 526 a fostului Cod penal. În aceste condiții, Curtea conchide că cerința de previzibilitate nu a fost întrunită, și, drept consecință, conchide că imixtiunea în cauză nu era prevăzută de lege. Respectiv, au fost încălcate prevederile articolului 10 a Convenției.

Ținând cont de această concluzie, Curtea nu consideră necesar a examina dacă alte condiții necesare conform dispozițiilor paragrafului 2 a articolului 10 a Convenției – anume existența unui scop legitim și necesitatea imixtiunii într-o societate democratică – au fost întrunite în această cauză.

Curtea a constatat încălcarea normelor articolului 10 al Convenției.

[La început](#)

Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului pe cauza

CAUZA «AKTAN *versus* TURCIA »

(Cererea nr. 20863/02)

Reclamanta, jurnalistă de profesie, este născută în anul 1973 și locuiește la Zurich.

În numărul 11 din 27 decembrie 1999 al cotidianului «Özgür Bakış» a fost publicat un reportaj cu președintele Asociației jurnaliștilor din Kurdistan intitulat «YRK medya okulu açıyor» (YRK deschide o școală mass-media).

Urmare a publicării acestui articol, la 26 iunie 2000 procurorul republicii pe lângă Curtea de Securitate a Statului din Istanbul, în baza articolului 312 § 2 a Codului penal, a intentat o acțiune penală, învinuind reclamanta de «incitarea poporului la ură și ostilitate bazate pe distincția de apartenență la o clasă socială, rasă și regiune».

Conform hotărârii din 18 mai 2001, Curtea Securității de Stat din Istanbul a declarat reclamanta culpabilă de comiterea infracțiunii incriminate, condamnând-o la privațiune de libertate pe termen de un an și opt luni, obligând-o să achite o amendă în mărime de 100 000 000 lire turcești (ceea ce, la

Centrul Independent de Jurnalism

momentul desfășurării evenimentelor, constituia 90 dolari americani). Curtea Securității de Stat nu a citat nici un pasaj din articolul în cauză, statuând doar după ce l-a examinat în ansamblu.

Reclamanta a depus cerere de recurs contra acestei hotărâri.

La 3 septembrie 2001 ea a părăsit țara și a obținut azil politic în Elveția.

Printr-o hotărâre emisă la 17 octombrie 2001, Curtea de Casație a examinat cauza dată, fără ca reclamantei să-i fie notificat în prealabil avizul procurorului general, dispunând a lăsa în vigoare hotărârea sa de condamnare.

La 23 noiembrie 2001 avocatul reclamantei a făcut cunoștință cu fișa de executare a pedepselor.

La 18 decembrie 2003 executarea hotărârii de condamnare a fost suspendată din motivul modificării conținutului articolului 312 a Codului penal prin Legea nr. 4744, intrată în vigoare la 19 februarie 2002.

La 25 februarie 2004, urmare a redeschiderii din oficiu a dosarului reclamantei, Curtea Securității de Stat a pronunțat aceleași pedepse.

La 1 iunie 2005 a intrat în vigoare noul Cod penal.

La 6 iunie 2005, Curtea de Casație a clasat hotărârea judecătorească, cerând reexaminarea situației juridice a reclamantei în raport cu dispozițiile noului Cod penal și a trimis dosarul în secția 14 a Curții de jurați din Istambul.

La 15 iulie 2005, Curtea de jurați din Istambul s-a declarat incompetentă și a trimis dosarul marelui tribunal din Beyoğlu.

La 20 septembrie 2006, marele tribunal din Beyoğlu, la fel declarându-se incompetent, a cerut Curții de Casație să numească instanța care urma să reexamineze dosarul.

La 5 decembrie 2006 Curtea de Casație a clasat decizia de incompetență adoptată de secția 14 a Curții de jurați din Istambul.

La 31 august 2007, Curtea de jurați s-a pronunțat pentru achitarea reclamantei, dat fiind lipsa motivului de infracțiune, în conformitate cu dispozițiile noului Cod penal.

La 22 octombrie 2007, considerând că articolul în cauză constituia o încălcare a dispozițiilor articolului 216 § 1 a noului Cod penal și incita «poporul la ură și ostilitate în funcție de apartenența la o clasă socială, rasă sau regiune», procuratura a contestat decizia de achitare.

La momentul de față procedura se află în curs de examinare la Curtea de Casație.

Cu privire la presupusa încălcare a dispozițiilor articolului 10 a Convenției

Curtea notează că ambele părți sunt de acord că această condamnare constituia o imixtiune în dreptul reclamantei la libertatea de exprimare, drept protejat de normele articolului 10 § 1. Curtea constată că reclamanta a fost nevoită să-și părăsească țara pentru a nu fi supusă consecințelor condamnării.

Centrul Independent de Jurnalism

Faptul că la momentul de față procedura se află în examinare, urmare a contestării sentinței de achitare recent formulate de către procuratură, nu poate influența într-un mod oarecare această constatare. În fine, nu se contestă că imixtiunea în cauză era prevăzută de lege și urmarea un scop legitim, anume cel de protejare a ordinii sociale, în sensul articolului 10 § 2 (vezi cauza «*Yağmurdereli versus Turcia*», nr. 29590/96, § 40, 4 iunie 2002). Curtea subscrisse acestei aprecieri. În cazul dat, litigiul ține de întrebarea de a ști dacă această imixtiune era «necesară într-o societate democratică».

În acest context, Curtea reamintește că deja a examinat un șir de cauze ce țineau de chestiuni asemănătoare, și a dispus încălcarea prevederilor articolului 10 a Convenției (a se vedea, în special, cauzele «*Ceylan versus Turcia*» [GC], nr. 23556/94, § 38, CEDO 1999-IV, «*Öztürk versus Turcia*» [GC], nr. 22479/93, § 74, CEDO 1999-VI, «*İbrahim Aksoy versus Turcia*», nr. nr. 28635/95, 30171/96 și 34535/97, § 80, 10 octombrie 2000, «*Karkin versus Turcia*», nr. 43928/98, § 39, 23 septembrie 2003, și «*Kızılyaprak versus Turcia*», nr. 27528/95, § 43, 2 octombrie 2003).

În urma examinării prezentei cauze în lumina jurisprudenței sale, Curtea constată că Guvernul Turciei nu a prezentat nici un argument sau fapt ce ar permite instanței să facă o altă concluzie în cazul dat. Instanța a acordat o atenție deosebită termenilor utilizați în acest articol de presă, precum și contextului în care el a fost publicat. În această privință, Curtea a ținut cont de circumstanțele cazului diferit examinării, în special, de dificultățile legate de lupta contra terorismului (vezi cauza «*İbrahim Aksoy*» citată mai sus, § 60, precum și «*Incal versus Turcia*», hotărârea din 9 iunie 1998, *Culegere de hotărâri și decizii judecătorești* 1998-IV, p. 1568, § 58).

Articolul dat reprezenta un reportaj cu președintele Asociației jurnaliștilor din Kurdistan, unde erau relatate opiniile și critica acestuia privind presiunea exercitată asupra jurnaliștilor care lucrau pentru presa kurdă. El acuza «presa turcească» de o campanie de dezinformare privind arestarea lui Öcalan, fapt ce-l făcea cu ajutorul unor termeni virulenți.

Curtea relevă că Curtea Securității de Stat din Istanbul a condamnat de două ori la rând reclamanta la aceleași pedepse, anume la 18 mai 2001 și 25 februarie 2004, considerând că articolul în cauză, în ansamblu, viza incitarea poporului la ură și ostilitate. În urma intrării în vigoare a noului Cod penal, dosarul reclamantei a fost redeschis. După reexaminare, reclamanta a fost achitată pe toate învinuirile ce i-au fost aduse. Totuși, ținând cont de contestarea formulată de către organele procuraturii, decizia de achitare nu a devenit încă definitivă. Curtea, în fine, observă că procuratura, invocând aceleași motive ce au stat la baza condamnărilor precedente, a cerut anularea deciziei de achitare.

Curtea a examinat motivele indicate în hotărârile adoptate de organele jurisdicționale interne, care nu pot fi considerate suficiente în vederea justificării imixtiunii în dreptul reclamantei la libertatea de exprimare (vezi, *mutatis mutandis*, cauza «*Sürek versus Turcia*» (nr. 4) [GC], nr. 24762/94, § 58, 8 iulie 1999). Curtea notează în special că, chiar dacă anumite pasaje, deosebit de fervente ale articolului în cauză schițează un tablou negativ al statului turc, conferind astfel textului o conotație ostilă, acestea, totuși, nu incită la violență, rezistență armată sau răscoală, neputând fi vorba de un discurs de ură, ceea ce, conform părerii Curții, constituie elementul esențial care urmează a fi luat în considerare (a se vedea, *a contrario*, «*Sürek versus Turcia*» (nr. 1) [GC], nr. 26682/95, § 62, CEDO 1999-IV, și «*Gerger versus Turcia*» [GC], nr. 24919/94, § 50, 8 iulie 1999).

Centrul Independent de Jurnalism

Curtea atrage atenție asupra faptului că atât natura, cât și severitatea pedepselor pronunțate sunt la fel elementele ce trebuie luate în considerare atunci când e necesar de a măsura proporționalitatea unei imixțiuni.

În cazul dat, condamnările repetate ale reclamantei se dovedesc a fi neproporționale față de scopurile urmărite, și deci, nu sunt «necesare într-o societate democratică». Respectiv, în cazul dat a avut loc o încălcare a prevederilor articolului 10 a Convenției.

Opinia separată a judecătorului Karakaş

Nu sunt de acord cu opinia majorității judecătorilor Curții, conform căreia în cazul dat a fost comisă o încălcare a normelor articolului 10.

În primul rând, în ceea ce ține de calitatea victimei, referitor la faptul că decizia de achitare a reclamantei încă nu a devenit definitivă, menționez că reclamanta nici nu a fost condamnată printr-o hotărâre judecătorească definitivă, și deci, cererea pare a fi depusă anterior termenului. Tind la fel să evidențiez că cazul dat se deosebește de cele două menționate în paragraful 28 a hotărârii instanței de judecată. În cauza *Yaşar Kaplan* («*Yaşar Kaplan versus Turcia*», nr. 56566/00, 24 ianuarie 2006), reclamantul a fost supus unei detenții provizorii pe parcursul a patruzeci și două de zile, și deci, a avut loc o privațiune de libertate, iar în cauza lui *Aslı Güneş* («*Aslı Güneş versus Turcia*», nr. 53916/00, 27 septembrie 2005), executarea pedepsei aplicate reclamantei a fost suspendată pe o perioadă de trei ani. În ultimul caz însă, suspendarea executării pedepsei a avut drept efect restrângerea – sau mai degrabă cenzurarea – parțială a activităților reclamantei; deci putem considera cu certitudine că pe parcursul perioadei de suspendare a executării pedepsei exercitarea dreptului la libertatea de exprimare a fost limitată. Din aceste motive, consider că aceste două cauze diferă de cazul examinat.

În cele ce urmează, țin să reamintesc că nici una din condamnările pronunțate contra reclamantei nu a fost executată. Motivele au constat în efectuarea amendamentelor legislative anume în scopul de ajustare a prevederilor legislației naționale la exigențele jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului. Din faptele stabilite reiese că, de fapt, după expirarea a patru luni din momentul intrării în vigoare a deciziei definitive, conținutul articolului 312 a Codului penal a fost modificat (paragraful 12 din hotărârea judecătorească), ceea ce demonstrează, în caz de necesitate, că reclamanta în realitate nu era amenințată de posibilitatea obligării la vreo executare, și aceasta pentru că executarea pedepsei sale a fost suspendată la finele redeschiderii dosarului. Cea de a doua condamnare a reclamantei la fel nu a devenit definitivă din motivul intrării în vigoare a noului Cod penal. În fine, Curtea de Casație, care a fost sesizată doar la 22 octombrie 2007, examinează dosarul doar timp de zece luni.

Reieșind din circumstanțele specifice cauzei, dat fiind că nici una din pedepsele penale pronunțate nu a fost executată și că reclamanta a fost achitată urmare a aplicării dispozițiilor noului Cod penal, nu putem considera că ea a fost supusă condamnărilor repetate. De aici, și concluzia că normele articolului 10 nu au fost încălcate.

[La început](#)

Centrul Independent de Jurnalism

Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului pe cauza

CAUZA «CHALABI versus FRANȚA»

(Cererea nr. 35916/04)

Reclamantul, Nadji Chalabi, este născut în anul 1958 și locuiește la Vaulx-en-Velin.

În numărul 108 din luna noiembrie 2001, revista «*Lyon Mag*» a publicat un reportaj despre întâlnirea cu reclamantul, care era prezentat ca fost membru al consiliului de administrare a Marii Moschee din Lyon. Articolul, intitulat «*Plecarea forțată a marelui muftiu*», conținea o fotografie pe care era reprezentat marele muftiu Abdelhamid Chirane și Kamel Kabtane, directorul Marii Moschee din Lyon și administratorul societății cu același nume.

Considerând că titlul articolului, fotografia, precum și șase pasaje din acesta erau defăimătorii în privința sa, societatea «Moscheia din Lyon» și administratorul acestei societăți, dl. Kamel Kabtane, care la fel a intervenit în proces cu titlu personal, au chemat în fața tribunalului corecțional din Lyon reclamantul și directorul publicației societății «Lyon Mag», dl. Philippe [B.], precum și societatea «Lyon Mag» în calitate de parte civilmente responsabilă, învinuindu-i de defăimare publică în adresa unei persoane private.

La 8 februarie 2002, în conformitate cu prevederile articolului 55 a Legii din 29 iulie 1881 privind libertatea presei, directorul publicației «Lyon Mag» a notificat părții civile oferta de probe. În această ofertă erau menționate douăzeci și unu de documente.

În fond, instanța a statuat că cinci din cele șase pasaje incriminate nu erau defăimătorii. Cât privește cel de al șaselea pasaj, instanța a conchis că «[în] acest pasaj, gestiunea exercitată de dl. Kamel Kabtane era calificată ca lipsită de claritate, în timp ce anterior (...), aceeași revistă a recunoscut că în urma depunerii contra sa a unei plângeri de comitere a unei infracțiuni fiscale, a fost efectuată o expertiză, în care expertul, dl. [B.] a concluzionat că toate conturile erau făcute corect și că banii au fost utilizați conform destinației acestora. Mai mult ca atât, atunci când era vorba de directorul Moscheei din Lyon, se mai adăuga că «îi este indiferentă religia». Astfel, dl. Kamel Kabtane era prezentat ca o creatură odioasă care a înlăturat un concurent și care, departe de a se interesa de religie, ci doar de bani, a reușit, prin diferite alianțe, să creeze un climat calm încât să împace toată lumea, inclusiv și pe cei aleși. Este vorba de imputarea unui fapt determinat care lezează grav onoarea d-lui Kamel Kabtane în măsura în care acest om de credință era prezentat ca un ateu avid de bani. Jurnalistul a depășit limitele dreptului la libertatea de exprimare, atacând, în lipsa oricăror dovezi, onoarea unui credincios».

În privința excepției acțiunii cu bună credință, instanța a conchis că «acuzarea deosebit de serioasă și de altfel, lipsită de orice temei, demonstrează lipsa unei anchete temeinice și vorbește de imprudența manifestată în expresii».

În urma statuării asupra acțiunii publice, precum că faptele au fost amnistiate conform unei legi adoptate la 6 august 2002, instanța l-a admis pe dl. Kabtane la participarea în proces în calitate de parte civilă și a declarat reclamantul și directorul publicației «Lyon Mag» solidar responsabili de cauzarea prejudiciului victimei, societății «Lyon Mag», obligându-i să achite amenzi pecuniare, și alocând o mie cinci sute de EURO cu titlu de reparare a prejudiciului cauzat, și încă o mie de EURO în calitate de cheltuieli.

Centrul Independent de Jurnalism

La 27 decembrie 2002 reclamantul și ceilalți participanți la proces au depus o cerere de apel. La 13 și 20 februarie 2003 procurorul general pe lângă Curtea de Apel din Lyon a trimis părților o citație, cerându-le să se prezinte la ședința publică ce era stabilită pentru 19 martie 2003.

În cererea sa de apel, invocând prevederile articolului 10 a Convenției, ei contestau faptul comiterii unei defăimări.

Curtea de Apel a decis să evoce cauza și s-a expus asupra fondului. Astfel, instanța a respins celelalte excepții de nulitate. În ceea ce privește excepția de nulitate privind termenul de prescripție al acțiunii civile, Curtea de Apel, în urma examinării detaliate a tuturor circumstanțelor de fapt și de drept, a stabilit că acestea sunt pertinente cauzei, și a conchis că declarațiile formulate de către participanții la proces în cererea de apel depusă la 27 decembrie 2002, precum și citațiile expediate părților la 13 și 20 februarie 2003 constituiau acte ce au întrerupt curgerea termenului de prescripție. În continuare, Curtea de Apel la fel a dispus asupra stingerii acțiunii urmare a intrării în vigoare, la 6 august 2002, a unei legi de amnistiere.

În ceea ce ține de acțiunea civilă, instanța de judecată a constatat că cel de al șaselea pasaj din reportajul privind întrederea în cauză reprezenta o defăimare publică a unei persoane private. Instanța a declarat reclamantul și directorul publicației responsabili de prejudiciul cauzat d-lui Kabtane, condamnându-le la achitarea solidară acestuia a sumei în mărime de o mie cinci sute EURO cu titlu de daune-interese, pe lângă o mie de EURO în calitate de cheltuieli, iar societatea «Lyon Mag'» responsabilă de condamnările pecuniare ce au fost dispuse.

Reclamantul și ceilalți participanți la proces au depus o cerere de recurs. În referința suplimentară ei au indicat trei mijloace, în particular, prevederile articolului 10 a Convenției.

Printr-o hotărâre emisă la 30 martie 2004, Curtea de Casație a respins acest recurs. În ceea ce ține de excepția de stingere a termenului de prescripție al acțiunii civile, Curtea a considerat că, contrar celor spuse, citația expediată părților de către procurorul general, în pofida lipsei cererii de apel din partea Ministerului Afacerilor Publice, a întrerupt curgerea termenului de prescripție în privința tuturor părților.

Hotărârea Curții

În primul rând, Curtea consideră că afirmațiile în cauză trebuie privite în lumina articolului publicat, citit în ansamblu. Din acest punct de vedere, Curtea constată că întrebarea principală, în esență, ține de gestiunea Marii Moschee din Lyon de către directorul său și de finanțarea acesteia, domeniu în care, la momentul publicării articolului dat, exista o polemică, nutrită și ațâțată de faptul părăsirii postului său de către un înalt reprezentant al bisericii, fapt ce fusese pe larg mediatizat în presa scrisă la nivel regional și național.

Contrar părerii expuse de către Guvernul Franței, Curtea consideră că finanțarea și gestiunea unui lăcaș de cult, oricare ar fi el, constituie, în principiu, o chestiune de interes public pentru membrii comunității religioase în cauză, de altfel, într-un context mai larg, și pentru întreaga comunitate ca atare. Deci, Curtea deduce că limita de apreciere de care dispuneau autoritățile naționale în stabilirea «necesității» aplicării măsurii în cauză era una restrânsă; întrucât era

Centrul Independent de Jurnalism

vorba de o chestiune de interes general, domeniu în care limitarea dreptului la libertatea de exprimare face obiectul unei interpretări deosebit de restrânse (a se vedea cauza «*Mamère versus Franța*», nr. 12697/03, § 20, CEDO 2006-...).

În ceea ce privește întrebarea privind evlavia părții civile, Curtea consideră că nu este cazul de a disjunge cele două expresii din conținutul aceluiași pasaj menționat, întrucât în reportajul dat, în esență, erau făcute publice aprecierile autorului privind modul în care dl. Kabtane gestiona, din punct de vedere administrativ și financiar, Marea Moschee din Lyon. Efectiv, trebuie să constatăm că această informație a fost publicată chiar la finele articolului, într-un mod absolut izolat și secundar; respectiv, în aceste condiții, ea nu putea constitui întrebarea centrală a controversii în cauză.

În primul rând, trebuie ținut cont de faptul că afirmațiile date se refereau la o persoană cunoscută comunității musulmane din Lyon, de altfel, ca și celorlalți membri ai societății. În această privință, reclamantul susținea, – fapt, de altfel, necontrazis de Guvern, – că partea civilă, anume directorul Marii Moschee din Lyon, trebuia să ia o poziție și să reprezinte comunitatea musulmană a regiunii Lyon în fața mass-mediei, precum și a organelor naționale, în special, în cadrul creării Consiliului național pentru problemele culturii musulman, asociație, scopul căreia consta în reprezentarea musulmanilor din Franța și participarea în relațiile cu puterea politică. Curtea nu aderă la teza expusă de către Guvernul țării, conform căreia dl. Kabtane nu este o persoană publică, ci un administrator al unei societăți imobiliare și deci, gestiunea sa este una privată. Curtea consideră că acesta este o persoană publică din punct de vedere a dimensiunii instituționale și importanței funcțiilor exercitate. În calitate de director și administrator statutar a Marii Moschee din Lyon, el reprezenta comunitatea musulmană în regiunea Lyon, astfel expunându-se criticilor privind exersarea funcțiilor sale.

În al doilea rând, Curtea notează că reclamantul și-a exprimat opiniile în calitate de fost membru al consiliului de administrare a Marii Moschee din Lyon care a avut ocazia să facă observări asupra gestiunii acestui lăcaș de cult, precum și asupra personalității d-lui Kabtane în exercitarea funcțiilor sale. Ținând cont de conținutul general al întâlnirii, precum și de contextul în care au fost făcute afirmațiile în cauză, Curtea consideră că acestea constituiau mai degrabă niște judecăți de valoare decât declarații de fapte.

Rămâne, deci, de a stabili dacă exista un substrat factologic suficient. În această privință, instanța notează că Curtea de Apel din Lyon, cu referire la pertinenta ofertei de probe făcută de către participanții la proces – directorul publicației și societății «Lyon Mag'» – a statuat «că aceste elemente semnificative nu dovedesc veridicitatea afirmațiilor precum că faptele date sunt defăimătorii, și nici un element nu permite a stabili că gestiunea exercitată de către dl. Kamel Kabtane ar fi lăsat loc pentru suspectări de mașinații».

Or, în această privință Curtea relevă că, pe de o parte, judecătorii instanței de apel, după invocarea inițială atât a mașinațiilor, cât și a greșelilor de gestiune, în aprecierea sa s-au limitat doar la chestiunea ce ținea de «mașinații» – termen ce are o conotație penală – fără a-l extinde asupra problemei privind gestiunea ce s-ar prezenta ca fiind «neclară». Conform părerii Curții, numeroasele documente menționate în oferta de probe prezentate instanței de judecată atestă faptul că, la momentul publicării articolului în cauză, afirmațiile menționate nu erau totalmente lipsite de substrat factologic. Mai mult ca atât, se pare că partea civilă a fost supusă examinării din cauza abuzurilor de încredere și escrocherie, și că, la momentul desfășurării faptelor încriminate, procedura

Centrul Independent de Jurnalism

judiciară era încă în desfășurare. Respectiv, chiar dacă e să ținem cont de prezumția de nevinovăție, garantată de normele articolului 6 § 2 a Convenției, persoana supusă examinării judiciare nu poate fi considerată culpabilă, iar substratul factologic pe care se bazau afirmațiile menționate nu era lipsit de exactitate (a se vedea cauza «*Brasilier versus Franța*», nr. 71343/01, § 38, 11 aprilie 2006).

În al treilea rând, pe lângă absența probelor pertinente, Curtea relevă că organele jurisdicționale interne, când au dispus obligația reclamantului de a repara prejudiciul cauzat, s-au bazat pe natura și severitatea afirmațiilor făcute, pe care le-au considerat lipsite de bună credință, afirmații, pe care Curtea de Apel le-a calificat ca «o atacă personală» în adresa părții civile.

O asemenea concluzie nu este convingătoare pentru Curte. În cazul dat instanța nu vede în aceste afirmații vreun termen «ofensator în mod nemijlocit», care ar putea justifica restrângerea dreptului autorului lor la libertatea de exprimare (a se vedea, *a contrario*, cauza «*Lindon, Otchakovsky-Laurens și July versus Franța*», citată anterior, § 64), și consideră că lexicul utilizat de către reclamant nu poate fi considerat excesiv. De fapt, Curtea este de părere că expresia «neclară» sugerează în esență o lipsă de transparență în gestiunea societății Marii Moschee din Lyon, și constată că pasajul incriminat în realitate nu face referință la vreun fapt precis de «mașinație», în sensul penal al acestui termen, referitor la partea civilă. Printre altele, Curtea nu contestă că afirmația «nu-i pasă de religie (...); de altfel, nu cunoaște nimic despre aceasta» poate părea șocantă în privința directorului unei instituții religioase. Totuși, acesta din urmă, asumându-și dimensiunea publică a funcțiilor exercitate, trebuia să se aștepte la un asemenea gen de critică.

În concluzie, Curtea consideră că condamnarea reclamantului nu este bazată pe motive «pertinente» și «suficiente». În schimb, Curtea conchide că această condamnare constituie o imixtiune neproportională care nu era impusă de o necesitate socială imperioasă și care, ca urmare, nu era necesară într-o societate democratică. Respectiv, în cazul dat au fost încălcate prevederile articolului 10 a Convenției.

[La început](#)

Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului pe cauza

CAUZA «CUC PAȘCU *versus* ROMÂNIA »

(Cererea nr. 36157/02)

Această cauză își are originea în cererea (nr. 36157/02), depusă contra României de către un cetățean al său, Florian Cuc Pașcu (denumit în continuare «reclamant»).

Reclamantul este născut în anul 1961 și locuiește în Oradea.

Centrul Independent de Jurnalism

Printr-o hotărâre emisă la 14 decembrie 2001, instanța de fond din Oradea l-a condamnat pe reclamant pentru insultă (infracțiune prevăzută de articolul 205 a Codului penal al României), obligându-l să achite o amendă în mărime de 18 milioane lei românești (ROL) și daune-interese, urmare a cauzării prejudiciului moral, în mărime de 70 milioane ROL (ce urmau a fi achitate solidar împreună cu un ziar local), achitându-l de învinuirea de defăimare (articolul 206 a Codului penal al României). Instanța a constatat că reclamantul, jurnalist de profesie, a făcut în cadrul unui articol publicat într-un ziar local, câteva afirmații ofensatorii în privința d-lui I.M., membru al Parlamentului României și decan al Facultății de Medicină a Universității din Oradea.

Instanța a stabilit că un șir de afirmații constituiau infracțiunea de insultă: «escroc», «ticălos», «minciună», «(...) care își atribuie cu impertinență titlul de academician», «un doctoraș care a comis ilegalități». Totuși, instanța a statuat că nici una din aceste afirmații nu era defăimătoare, întrucât nu era suficient de precisă. Reclamantul și I.M. au contestat această hotărâre.

Printr-o hotărâre emisă la 8 februarie 2002, judecătoria județeană din Bihor a respins recursul reclamantului, acceptând recursul depus de I.M., lăsând în vigoare partea din hotărâre unde era stabilită vinovăția reclamantului în comiterea insultei și, modificând hotărârea judecătorească, l-a declarat pe reclamant culpabil de defăimare. Aplicând regulile concursului de infracțiuni, anume infracțiunile de insultă și defăimare, instanța judecătorească a obligat reclamantul să achite o amendă în mărime de 20 milioane ROL, menținând condamnarea sa la achitarea daunelor-interese. În total, reclamantul a fost obligat să achite suma echivalentă cu aproximativ 2 879 EURO, dintre care 2 239 EURO trebuiau să fie plătiți solidar cu ziarul local «Z.A.» Această hotărâre a fost pusă la dispoziția părților la 27 februarie 2002, data redactării sale.

După exemplul instanței de fond, judecătoria județeană a considerat că afirmațiile «escroc», «minciună» și «doctoraș care a comis ilegalități» constituiau infracțiunea de insultă. Instanța a conchis că reclamantul n-a dovedit veridicitatea afirmațiilor sale.

Printre altele, judecătoria județeană a stabilit că afirmația reclamantului cu privire la însușirea de către dl. I.M. a banilor studenților străini era destul de precisă pentru a fi calificată ca defăimare, în conformitate cu prevederile articolului 206 a Codului penal al României. Mai mult ca atât, instanța a conchis că încă una din afirmațiile făcute de către reclamant, conform căreia dl. I.M. ar fi «(...) fondat o bancă ilegală de spermă și organe, prin intermedierea căreia făcea trafic de organe», constituia la fel o defăimare.

Această condamnare a fost înscrisă în cazierul judiciar al reclamantului.

Cu privire la presupusa încălcare a normelor articolului 10 a Convenției

Curtea notează că părțile consideră că hotărârea emisă de către judecătoria județeană din Bihor la 8 februarie 2002 constituie o imixtiune în dreptul reclamantului la libertatea de exprimare. Curtea urmează să stabilească dacă această imixtiune putea fi justificată din punct de vedere a prevederilor paragrafului 2 a articolului 10.

Centrul Independent de Jurnalism

Curtea consideră, – fapt, de altfel ce nu a fost contestat în fața ei, – că imixtiunea în cauză era «prevăzută de lege», condamnarea fiind emisă în baza prevederilor articolelor 205 și 206 a Codului penal al României, ce reglementează infracțiunile de insultă și defăimare, și că această imixtiune urmărea un scop legitim, anume cel de «protejare a drepturilor altor persoane», în cazul dat, a d-lui M.I.

Cu toate acestea, Curtea urmează să verifice dacă această imixtiune era justificată și «necesară într-o societate democratică».

Curtea relevă că articolele incriminate se refereau la teme de interes general și deosebit de actuale pentru societatea românească, anume presupusa corupere a politicienilor care ocupau funcții importante în diferite instituții publice.

Curtea la fel reamintește că normele articolului 10 § 2 a Convenției nu lasă loc restricțiilor dreptului la libertatea de exprimare în domeniul discursului politic sau atunci când e vorba de chestiuni de interes pentru publicul general. De altfel, limitele criticii admisibile sunt mai largi în privința unui om politic, vizat în această calitate, decât în privința unui simplu individ: spre diferență de cel din urmă, primul se expune în mod inevitabil și cu bună știință unui control atent al faptelor și acțiunilor sale atât din partea jurnaliștilor, cât și din partea tuturor cetățenilor; drept urmare, el trebuie să dea dovadă de mai multă toleranță (a se vedea cauza «*Feldek versus Slovacia*», nr. 20032/95, § 74, CEDO 2001-VIII).

În cazul dat, instanța ține să menționeze că dacă, în virtutea rolului jucat de presă într-o societate democratică, reclamantul avea, efectiv, obligația de a sesiza publicul privind eventualele mașinații comise de organele puterii, atunci faptul că el a menționat expres numele d-lui M.I. implica la fel și obligația sa de a oferi un substrat factologic suficient ce ar demonstra acuzațiile aduse acestuia (a se vedea, *mutatis mutandis* cauza «*Stângu și Scutelnicu versus România*», hotărârea din 31 ianuarie 2006, nr. 53899/00, § 48).

Dacă e să examinăm afirmațiile în cauză în lumina articolului privind în ansamblu, reiese că acestea confirmau faptele ce-i erau reproșate d-lui I.M., precum și că reclamantul tindea să transmită opiniei publice un mesaj cam echivoc (a se vedea, *mutatis mutandis*, cauzele citate anterior «*Cumpănă și Mazăre*», § 100 și «*Perna*», § 47), anume că M.I. a plagiat câteva opere științifice, și că, în calitate de decan, și-a însușit banii studenților străini. În ceea ce privește acuzarea M.I. de plagierea anumitor opere științifice, Curtea notează că este vorba de informații care niciodată nu au fost publicate, nici în presa locală, nici în cea națională (a se vedea cauza «*Radio France*» citată anterior, § 38).

Curtea constată că organele jurisdicționale interne i-au acordat reclamantului posibilitatea de a demonstra existența substratului factologic pentru afirmațiile sale, analizând conținutul articolului în cauză și două mărturii (a se vedea, *à contrario*, cauza «*Sabou și Pîrcălab versus România*», nr. 46572/99, § 40, 28 septembrie 2004). Or, conform concluziilor instanței de fond, în pofida garanțiilor de ordin procedural de care a putut beneficia reclamantul, el nu a reușit să facă dovada veridicității afirmațiilor sale. Mai mult ca atât, în fața primei instanțe, reclamantul a recunoscut că a preluat informațiile ce au servit drept bază pentru articolul în cauză de la P.S., un jurnalist, fără de a opera vreo verificare a conținutului acestora. Acest lucru, de fapt, a fost confirmat și de P.S. în cadrul mărturiilor depuse în fața instanței de fond. Curtea notează că din elementele dosarului reiese că M.I. nu a fost supus examinării sau condamnat urmare a faptelor reproșate de către reclamant. La fel ca și organele jurisdicționale interne, Curtea consideră că afirmațiile în cauză erau lipsite de orice substrat factologic. Curtea reamintește că, în virtutea «obligațiilor și răspunderii» inerente exercitării dreptului la libertatea de exprimare, protecția garantată

Centrul Independent de Jurnalism

jurnaliștilor de norme articolului 10 a Convenției este subordonată condiției ca aceștia să acționeze cu bună credință în vederea oferirii informațiilor exacte și demne de încredere, respectând etica jurnalistică (a se vedea cauza «*Radio France*», citată anterior, § 37).

Curtea consideră că dat fiind lipsa substratului factologic, reclamantul, în calitate de jurnalist, anterior publicării articolului în cauză trebuia să dea dovadă de cea mai mare rigurozitate și prudență deosebită. Deși reclamantul cunoștea că informațiile menționate proveneau de la P.S., el, fără a verifica conținutul acestora, totuși le-a publicat ca fapte. Or, aceste informații cu certitudine au fost contrazise de către probele administrate în fața organelor jurisdicționale naționale. Respectiv, după exemplul instanțelor românești, Curtea nu este convinsă că reclamantul a acționat cu bună credință.

Curtea notează că în cazul dat există două tipuri de expresii: cele ce-i reproșau lui M.I. un comportament criminal («trafic de organe», «complicitate la furt», «a plagiat albumele anatomice») și cele ce aveau caracter injurios («escroc», «ticălos», «doctoraș ...»). În ceea ce ține de primele, Curtea observă că reclamantul nu a reușit să ofere o explicație obiectivă a acestora. Mai mult ca atât, M.I. niciodată nu a fost supus urmăririi penale pentru eventualele acțiuni ce-i erau reproșate. Printre altele, nu era vorba de fapte ce erau incontestabile și pe larg cunoscute (a se vedea, *à contrario*, cauza «*A/S Diena și Ozolinș versus Letonia*», nr. 16657/03, §§ 85 și 86, 12 iulie 2007). În ceea ce privește expresiile cu caracter injurios, Curtea constată că afirmațiile reclamantului nu pot fi parte a unei invective politice ce ar fi debordat pe plan personal, și nici a situației în care reclamantul ar fi fost prins pe neașteptate în cadrul unor dezbateri spontane sau unor schimburi intense de replici, ceea ce l-ar fi putut face să utilizeze fără a se gândi niște termeni ofensatorii, fiind vorba doar de simple atacuri personale. Deși articolul dat se înscrie în contextul unor dezbateri de amploare și de actualitate pentru societatea românească, vorba fiind de coruperea funcționarilor publici, Curtea nu consideră că afirmațiile reclamantului ar putea fi expresia «unei exagerări» sau «provocări», utilizarea cărora este permisă în cadrul exercitării libertății jurnalistice (a se vedea cauza «*Dalban versus România*» [GC], nr. 28114/95, § 49, *Culegere de hotărâri și decizii judecătorești*, 1999-VI). În consecință, Curtea consideră că motivele invocate de către organele jurisdicționale naționale pentru a conchide că reclamantul a lezat reputația d-lui M.I. și pentru a-l condamna pe acesta sunt «pertinente și suficiente».

În ceea ce privește proporționalitatea restrângerii dreptului la libertatea de exprimare, Curtea ține să reamintească că natura și severitatea sancțiunilor aplicate sunt elementele ce urmează a fi luate în considerare. Or, în cazul dat, reclamantul a fost condamnat, conform prevederilor Codului penal al României, la achitarea unei amenzi în mărime de 20 milioane de lei vechi românești, (ceea ce constituie aproximativ 640 EURO), precum și să plătească, solidar cu ziarul «Z.A.», 70 milioane de lei vechi românești (aproximativ 2 239 EURO) în calitate de daune și interese. Din documentele dosarului reiese că reclamantul a executat de bună voie dispozitivul hotărârii emise la 8 februarie 2002 de către judecătoria județeană din Bihor, fără ca în privința sa să fi fost aplicată vreo măsură judiciară de constrângere. Deși mărimea sumelor indicate nu poate fi neglijată, în special pentru România, Curtea trebuie să ia în considerare circumstanțele speciale ale cauzei date, anume seriozitatea acuzațiilor lansate, precum și severitatea termenilor utilizați și faptelor imputate victimei de către reclamant (a se vedea cauza «*Metzger versus Germania*» (dec.), nr. 56720/00, 17 noiembrie 2005).

Centrul Independent de Jurnalism

Ținând cont de limita de apreciere de care dispun statele contractante în asemenea cazuri, Curtea, luând în considerare circumstanțele cauzei date, consideră că condamnarea reclamantului nu este disproporțională față de scopul legitim urmărit și că imixtiunea dată poate fi considerată ca fiind «necesară într-o societate democratică».

Reieșind din cele expuse, în cazul dat prevederile articolului 10 a Convenției nu au fost încălcate.

[La început](#)

Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului pe cauza

CAUZA «LEROY *versus* FRANȚA»

(Cererea nr. 36109/03)

Această cauză își are originea în depunerea unei cereri (nr. 36109/03) contra Republicii Franța de către un cetățean al său, Denis Leroy, denumit în continuare «reclamant».

Reclamantul de profesie este desenator, și, în această calitate, colaborează cu diferite publicații locale, printre care și săptămânalul basc «*Ekaitza*», sediul și administrația căruia se află la Bayonne. «*Ekaitza*» est un săptămânal «politic de stânga, naționalist basc, editat în fiecare joi».

La 11 septembrie 2001 în Statele Unite ale Americii au avut loc atentatele teroriste, îndreptate contra turnurilor gemene ai Centrului Mondial al Comerțului.

În aceeași zi, reclamantul a prezentat la redacție un desen ce simboliza atentatul (patru imobile de mare înălțime ce se prăbușeau într-un nor de praf după ce au fost străbătute de două avioane). Desenul era însoțit de un text, ce reprezenta o parafrază a unui slogan publicitar a unei vestite mărci comerciale, «NOI TOȚI AM VISAT LA ACEASTA ... HAMAS A FĂCUT-O».

Reclamantul a indicat că, în așa mod, intenționa să reprezinte distrugerea imperiului american în ziua când au avut loc atentatele ce au lovit New York-ul.

Desenul a fost publicat în pagina 3 a numărului 787 din 13 septembrie 2001.

Centrul Independent de Jurnalism

Urmare a acestei publicări, prefectul regiunii Pirenei-Atlantice a sesizat procurorul Republicii Bayonne, cerându-i să fie întreprinse urmărirea penală contra săptămânalului «*Ekaitza*». Procurorul a citat reclamantul și directorul publicației cerându-le să se prezinte în fața tribunalului corecțional, învinuindu-i de complicitate la apologie a terorismului și apologie a terorismului.

În numărul 788 ce a fost publicat în săptămâna următoare, săptămânalul în cauză a consacrat o pagină «desenului ce a devenit subiectul multiplelor discuții», publicând și extrase din scrisorile poștale și din poșta electronică parvenite la redacție ca reacție la acest desen, precum și crâmpeie dintr-un articol al administrației ziarului în care ea își exprima susținerea sa reclamantului: «(...) Pentru moment, trebuie să constatăm că desinatorul nostru merită mult mai mult decât huiduia. Chiar dacă textul ilustrației, pe bună dreptate, a emoționat, chiar șocat o parte din cititorii noștri, echipa în ansamblu îi exprimă încrederea sa (...)». La fel a fost publicată și reacția reclamantului.

Printr-o hotărâre emisă la 8 ianuarie 2002, tribunalul corecțional din Bayonne l-a declarat pe reclamant culpabil de complicitatea la apologie a terorismului și pe directorul publicației de apologie a terorismului, obligându-i să achite o amendă în mărime de 1 500 EURO fiecare, să publice din cont propriu în ziarul «*Ekaitza*», și încă în două alte ziare textul hotărârii judecătorești în întregime, precum și să achite cheltuielile de judecată, aplicând și măsura de constrângere ce consta în privarea de libertate în caz de neîndeplinire a sancțiunilor pecuniare.

Instanța a conchis că prin faptul evocării explicite în desen a distrugerii tragice a turnurilor gemeni din Manhattan la 11 septembrie 2001 urmare a producerii unui act de violență, și însoțind lucrarea de un text ce era calificat ca «elogios și neechivoc», făcând analogia cu un vis, adică, atribuind un sens miraculos unui act provocator de moarte, ziarul «*Ekaitza*» a comis infracțiunea dată. De altfel, instanța a considerat că trebuia să se «aplice o sancțiune pe măsura tulburărilor cauzate ordinii publice într-o regiune deosebit de sensibilă la terorism».

Reclamantul a depus o cerere de apel, invocând anume discriminarea în adresa sa, întrucât, în aceeași perioadă, în emisiunea televizată «Informații prin prisma satirei» a fost parafrazat același slogan publicitar în termeni foarte asemănători, și aceasta nu a devenit subiectul persecuțiilor din partea autorităților locale.

Printr-o hotărâre emisă la 24 septembrie 2002, Curtea de Apel din Pau a lăsat în vigoare hotărârea adoptată de tribunalul corecțional.

Reclamantul a depus recurs contra acestei hotărâri fără fi reprezentat de către un avocat în fața Consiliului de Stat și Curții de Casație. El a depus o referință, în care își apăra «dreptul de a difuza, prin intermediul unui desen, o opinie ce nu este împărtășită de majoritate, sau o opinie ce poate ului sau șoca» și afirma că niciodată nu a avut intenția de a atribui vreun caracter benefic actelor de terorism.

Prin scrisoarea din 21 februarie 2003 avocatul general l-a informat pe reclamant despre concluziile sale, care tindeau spre respingerea recursului. Ca urmare, la 19 aprilie 2003, reclamantul a cerut să i se facă cunoscute motivele de fapt și de drept pe care se întemeiau aceste concluzii, însă nu obținut nici un răspuns. Recursul său a fost examinat de către Curtea de Casație la 25 martie 2003, fără ca el să fi fost citat pentru a se prezenta la audieri.

Centrul Independent de Jurnalism

Curtea de Casație a considerat că motivele reținute de către Curtea de Apel din Pau erau pertinente și suficiente pentru a demonstra corectitudinea aprecierii faptelor și că instanța de apel a caracterizat în detaliu toate elementele constitutive ale infracțiunii de apogeu al terorismului. De altfel, instanța a conchis că Curtea de Apel a demonstrat în modul convenit că această infracțiune se înscria în cercul excepțiilor prevăzute de normele paragrafului 2 a articolului 10 a Convenției. În esență, Curtea de Casație a respins cererea reclamantului, și a casat în mod irevocabil doar un singur punct din hotărârea Curții de Apel din Pau, anume cel de aplicare a măsurii de constrângere corporală din motiv că aceasta nu putea fi aplicată pentru comiterea infracțiunilor cu caracter politic.

Cu privire la presupusa încălcare a normelor articolului 10 a Convenției

Curtea a acordat o atenție deosebită termenilor utilizați pentru a ilustra acest desen, precum și contextului în care aceștia au fost publicați, la fel ținând cont și de circumstanțele specifice luptei contra terorismului (a se vedea cauza «*Karatas versus Turcia*», nr. 23168/94, § 51, *Culegere de hotărâri și decizii judecătorești* 1999 IV), inclusiv în privința situației ce domnea în Țara Bascilor, pe care deja o cunoștea urmare a examinării cauzei «*Asociația Ekin versus Franța*» (nr. 39288/98, 17 iulie 2001), situație care, în cazul dat, a fost luată în considerare la determinarea mărimii amenzii aplicate reclamantului.

Curtea la fel va ține cont și de limbajul ce este indispensabil unei caricaturi, care poate fi o formă a expresiei artistice, prin definiție provocatoare (a se vedea cauza «*Vereinigung Bildender Künstler versus Austria*», nr. 68354/01, § 33, 25 ianuarie 2007).

Întrucât reclamantul a fost condamnat pentru glorificarea, prin complicitate, a unui act de terorism prin intermediul unui ziar de ediție săptămânală, al cărui director de publicație a fost condamnat pentru apologie a terorismului, Curtea va examina imixtiunea dată ținând cont de rolul esențial pe care-l joacă presa în buna funcționare a unei democrații politice (a se vedea, printre altele, hotărârile adoptate urmare a examinării cauzelor «*Lingens versus Austria*» din 8 iulie 1986, seria A nr. 103, p. 26, § 41, și «*Fressoz și Roire*», citată anterior, § 45). În pofida faptului că presa nu trebuie să depășească anumite limite fixate, iar în cazul dat este vorba anume de protecția intereselor vitale ale statului, așa cum sunt securitatea națională sau integritatea teritorială, contra unei amenințări de violență sau terorism, sau protecția ordinii publice sau preîntâmpinarea săvârșirii unei crime, totuși ea (presa) are la fel și obligația de a comunica informațiile sau ideile cu referire la chestiunile politice, inclusiv și cele care divizează opinia publică. La funcția sa, care constă în răspândirea informațiilor, se mai adaugă și dreptul publicului de a le primi (a se vedea cauza «*Sürek și Özdemir versus Turcia*», nr. nr. 23927/94 și 24277/94, § 58, 8 iulie 1999, «*Yalcin Küçük versus Turcia*», nr. 28493/95, § 38, 5 decembrie 2002; «*Halis Doğan versus Turcia*», nr. 75946/01, § 33, 7 februarie 2006). În virtutea acestei funcții a presei, libertatea jurnalistică implică și dreptul de a recurge la o anumită exagerare, ba chiar provocare (a se vedea cauza «*Gaweda versus Polonia*», nr. 26229/95, § 34, CEDO 2002-II).

Curtea, de la bun început, menționează că actele tragice care au avut loc în SUA la 11 septembrie 2001 și au stat la baza litigiului examinat au provocat un haos mondial și că chestiunile abordate cu această ocazie, inclusiv interpretarea acestora făcută de către reclamant, sunt dovada unor dezbateri de interes general.

Centrul Independent de Jurnalism

Curtea notează că desenul pe care era prezentată distrugerea turnurilor însoțit de textul «noi toți am visat la aceasta, Hamas a făcut-o», ce era o parafrază a unui slogan publicitar a unei vestite mărci comerciale, a fost considerat de către organele jurisdicționale interne ca element constitutiv de complicitate la apologie a terorismului. Conform autorităților, chiar dacă publicarea în cauză nu a produs vreun efect, ea, totuși, revendica eficacitatea actelor teroriste idealizând atentatele ce au avut loc la 11 septembrie. Astfel, Curtea de Apel a statuat «că făcând o aluzie directă la atentatele masive, teatrul cărora a fost Manhattan-ul, determinând în calitate de autor a acestor evenimente o organizație teroristă bine cunoscută, și idealizând acest proiect funest prin utilizarea verbului «a visa», dând o valoare neechivocă unui act producător de moarte, desenatorul justifica recurgerea la actele de terorism, aderând prin utilizarea pronumelui personal la persoana I plural («noi») la distrugerea produsă, prezentată ca împlinirea unui vis și indirect încurajând prin definiție cititorul potențial la aprecierea pozitivă a reușitei unui fapt criminal». Reclamantul a reproșat Curții de Apel faptul negării intenției sale veritabile, ce ținea de expresia politică și militantă, anume cea de a-și afișa poziția antiamericană prin intermediul unei imagini satirice și ilustrarea declinul imperialismului american. Conform spuselor sale, în cazul dat nu erau întrunite elementele constitutive ale apologie a terorismului și, respectiv, restrângerea dreptului său la libertatea de exprimare nu putea fi justificată.

Curtea nu împărtășește opinia reclamantului. Instanța, din contra, consideră că criteriul aplicat de către Curtea de Apel din Pau la stabilirea caracterului de apologie al mesajului reclamantului este compatibil cu normele articolului 10 a Convenției. Evident, imaginea celor patru clădiri cu multe etaje care se prăbușesc într-un nor de colb poate, prin ea înseși, demonstra intenția autorului. Însă privită în ansamblu cu textul ce o însoțește, opera dată nu se prezintă ca fiind o critică a imperialismului american, ci ca o lucrare în susținerea și glorificarea distrugerii realizată prin violență. În această privință, Curtea se bazează pe textul de însoțire a desenului în cauză și constată că reclamantul își exprimă susținerea și solidaritatea morală cu autorii prezumtivi ai atentatelor din 11 septembrie 2001. În ceea ce ține de termenii utilizați, instanța observă că reclamantul judeca favorabil violența îndreptată contra miilor de oameni simpli, atentând la demnitatea victimelor. Curtea aprobă părerea Curții de Apel, conform căreia «intențiile reclamantului erau străine persecutării»; de fapt, acestea nu au fost exprimate decât posterior și nu erau după natura sa, ținând cont de context, pasibile să înlăture aprecierea pozitivă a efectelor produse de un act criminal. În această privință Curtea relevă că pentru ca provocarea să constituie o infracțiune nu este obligatoriu ca ea să fie urmată de efecte.

Evident, această provocare avea tangențe cu satira, despre care Curtea a spus că era vorba de o «formă de exprimare artistică și de un comentariu social [care] prin caracteristicile sale intrinsece de exagerare și distorsiune a realității, (...) ține, în mod natural, să provoace și să suscite agitație (a se vedea cauza «*Vereinigung Bildender Künstler*», anterior citată, § 33). Curtea la fel a menționat că orice atentat la dreptul unui artist de a recurge la un asemenea mod de exprimare trebuie să fie supus unei examinări deosebit de atente (*ibidem*). Totuși, rămâne ca creatorul operei de expresie politică sau militantă, să nu cadă sub incidența restricțiilor stabilite de normele paragrafului 2 a articolului 10: oricine pune în exercitare dreptul său la exprimare își asumă, conform prevederilor acestui paragraf, anumite «drepturi și responsabilități».

În această privință, organele jurisdicționale interne nu au luat în considerare intenția reclamantului, însă în schimb, în virtutea articolului 10, au examinat dacă contextul cauzei și interesul public justificau o recurgere eventuală la o anumită provocare sau exagerare. Respectiv, trebuie de constatat că caricatura dată a luat o amploare deosebită în circumstanțele cauzei, fapt ce nu putea fi ignorat de către reclamant. În ziua producerii atentatelor, adică la 11 septembrie 2001, reclamantul a prezentat desenul și acesta a fost publicat la 13 septembrie, atunci când întreaga lume era în șoc de noutatea în cauză, fără ca

Centrul Independent de Jurnalism

să se ia oarecare precauții privind limbajul utilizat. Această dimensiune temporală, conform părerii Curții, trebuia să servească ca motiv de majorare a răspunderii reclamantului pentru acțiunile sale - a se citi susținerea - unui eveniment tragic, privit din punct de vedere artistic sau jurnalistic. Mai mult ca atât, impactul unui asemenea mesaj într-o regiune sensibilă din punct de vedere politic nu poate fi neglijat. În pofida caracterului limitat al acestui impact, urmare a publicării în săptămânalul sus-menționat, Curtea, totuși, constată că acesta a cauzat reacții, care puteau ațâța violența și demonstau impactul greu de ignorat asupra ordinii publice în regiune.

Ca urmare, Curtea conchide că «sanctiunea» aplicată reclamantului era bazată pe motive «pertinente și suficiente».

Curtea la fel notează că reclamantul a fost condamnat la achitarea unei amenzi, mărimea cărei era moderată. În aceste circumstanțe, și ținând cont, în mod special, de contextul în care a fost publicată caricatura dată, Curtea consideră că măsura întreprinsă contra reclamantului nu era disproporțională față de scopul legitim urmărit.

[La început](#)

Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului pe cauza

CAUZA «BARB versus ROMÂNIA»

(Cererea nr. 5945/03)

Curtea a dispus în unanimitate asupra **încălțării prevederilor articolului 10** (dreptul la libertatea de exprimare) al Convenției Europene a Drepturilor Omului urmare a condamnării reclamantului în cauza de defăimare.

Aplicând dispozițiile articolului 41 (dreptul la satisfacție echitabilă) al Convenției, Curtea a alocat reclamantului 19.88 EURO cu titlu de prejudiciu material și 1,000 EURO cu titlu de prejudiciu moral. Curtea la fel a dispus ca statul românesc să achite avocatului reclamantului costurile și cheltuielile în valoare de 1,781 EURO.

Faptele principale

Reclamantul, Ioan Barb, este cetățean al României, născut în anul 1960 și domiciliat în Călan (România).

La 25 noiembrie 1999 dl. Barb, jurnalist de profesie, a publicat într-un ziar național un articol intitulat “Unei familii din Hunedoara i-a reușit o jecmăneală în mărime de 300 milioane lei” sub-întitulat “Președintele Forumului germanilor, P.D., a promis 700 de locuri de muncă în Germania, în lipsa oricăror temeuri legale; 700 persoane deja au fost înșelate”.

Centrul Independent de Jurnalism

În iulie 2000 instanța de judecată din județul Deva a stabilit vinovăția reclamantului în insultarea și defăimarea d-lui P.D. Conform sentinței de judecată, reclamantul urma să plătească o amendă, însă executarea acesteia a fost suspendată, precum și să achite dauna morală.

În septembrie 2000 curtea județeană a clasat parțial această sentință, achitând reclamantul în privința învinuirilor de defăimare, însă menținând sentința în privința daunelor ce urmau a fi achitate pentru cauzarea insultelor. Curtea județeană, în special, a dispus următoarele:

“În articolul său, reclamantul a demonstrat că partea civilă, P.D., în calitate de președinte a Forumului germanilor, a contactat un număr de instituții din România și Germania, precum și companii private ce oferă servicii de angajare în câmpul muncii pentru a recruta lucrători din România pentru locurile de muncă din Germania.

Întrucât lucrătorii trebuiau să cunoască germana, el ... a organizat cursuri de studiere a limbii germane, încasând plățile de la ei, precum și taxa pentru învățământ. ...

[P.D.] a contactat reprezentanții Germaniei pentru a găsi locuri de muncă pentru participanții la cursuri, sperând că până la finele cursurilor va fi adoptată și legea corespunzătoare. Respectiv, [P.D.] a acționat cu bună credință.

În articol există ... un pasaj, intitulat “700 persoane deja au fost înșelate”, în care reclamantul a calculat că P.D. a colectat 300 milioane de lei românești; în realitate, însă, erau doar 244 de participanți.

Titlul și conținutul acestui articol, examinat în lumina materialelor cauzei, constituie infracțiunea de insultă.”

Plângeri

Dl. Barb se plângea de faptul că condamnarea sa privind infracțiunea de insultă constituia o încălcare a prevederilor articolului 10.

Hotărârea Curții

Articolul 10

Curtea notează că articolul în cauză se referea la subiecte ce reprezentau interes pentru public, subiecte ce aveau o deosebită importanță pentru societatea românească, în special, șomajul, posibilitățile de angajare în câmpul muncii peste hotarele țării, și presupusa corupție a administrației. Curtea la fel observă că remarcile reclamantului nu se refereau la aspectele vieții private ale d-lui P.D., ci, mai degrabă, la acțiunile sale în domeniile enunțate. Instanța la fel a conchis că activitățile d-lui P.D., obiect al criticilor reclamantului, care au dus la condamnarea acestuia, se aflau în strictă legătură cu chestiunile ce prezentau interes pentru public.

Centrul Independent de Jurnalism

În plus, Curtea a conchis că afirmațiile reclamantului constituiau declarații de fapte sau judecăți de valoare, și că faptele reportate de către acesta nu erau lipsite de substrat factologic suficient, cu excepția erorii privind numărul participanților la cursurile organizate de către P.D. Totuși, această eroare, ca atare, nu putea sugera concluzia că reclamantul a acționat cu rea credință. Mai mult ca atât, organele jurisdicționale interne nu au statuat asupra faptului că reclamantul a acționat cu rea credință în această privință.

Respectiv, Curtea notează că organele jurisdicționale ale României nu au explicat de ce acțiunile reclamantului constituiau una sau chiar ambele infracțiuni menționate, procedând la o simplă constare a faptelor și stabilind în mod nemijlocit vinovăția acestuia.

Curtea la fel a statuat că nici partea prejudiciată, nici organele jurisdicționale naționale nu au stabilit că expresiile formulate de către reclamant în articolul publicat ar fi fost cu certitudine abuzive.

Din aceste motive, Curtea consideră că conduita reclamantului, privită în ansamblu, demonstrează faptul că el a acționat cu bună credință, și că remarcile sale se încadrau în limitele acceptabile ale exagerării sau provocării.

Reieșind din cele expuse, Curtea a conchis că condamnarea reclamantului era disproporționată față de scopul legitim urmărit și că organele jurisdicționale interne nu au furnizat vreun motiv pertinent sau suficient în vederea justificării acesteia. Respectiv, imixtiunea de care se plângea reclamantul nu poate fi considerată “necesară într-o societate democratică”. Respectiv, în cazul dat a fost comisă o încălcare a prevederilor articolului 10.

[La început](#)

Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului pe cauza

CAUZA „DYUNDIN *versus* RUSIA”

(Cererea nr. 37406/03)

Curtea a dispus în unanimitate că în cazul dat **a fost comisă o încălcare a normelor articolului 10** (dreptul la libertatea de exprimare) a Convenției Europene a Drepturilor Omului.

Aplicând prevederile articolului 41 (dreptul la satisfacție echitabilă) a Convenției, Curtea i-a acordat d-lui Dyundin 59 EURO cu titlu de prejudiciu material, 1,000 EURO cu titlu de prejudiciu moral, precum și 1,100 EURO în vederea compensării cheltuielilor și altor costuri.

Faptele principale

Centrul Independent de Jurnalism

Reclamantul, Vyacheslav Alekseyevich Dyundin, este cetățean al Federației Ruse, născut în anul 1952 și domiciliat în Orsk (Rusia). El este jurnalist.

La 21 august 2002 el a publicat un articol în numărul 128\382 al ziarului „*Orskiy Vestnik*” ce conținea un interviu cu două persoane, foști suspecți de comiterea unui furt care afirmau că au fost maltratați de către poliție pentru ca să depună mărturii. Interviul era însoțit de comentariile reclamantului în care el denunța autoritățile privind lipsa investigațiilor urmare a lansării declarațiilor de maltratare și sancționarea în justiție a celor ce se făceau vinovați de aceasta.

Un ofițer superior al postului de poliție unde, după cum se afirma, a avut loc cazul de maltratare, a acționat reclamantul și fondatorul ziarului în judecată, acuzându-i de defăimare. Acțiunea sa a fost parțial admisă, instanța dispunând să-i fie achitate 2,000 ruble rusești (RUR) (aproximativ 70 EURO) și compensarea cheltuielilor. Instanța de apel a menținut hotărârea primei instanțe.

Plângeri

Dl. Dyundin se plânge de încălcarea dreptului său la libertatea de exprimare, fapt ce era în contradicție cu prevederile articolului 10.

Hotărârea Curții

Articolul 10

Din expunerile reprezentantului Guvernului Federației Ruse reiese că organele jurisdicționale interne au acordat o importanță atât de mare faptelor expuse în rechizitoriul procurorului în cauza persoanelor care afirmau că au fost maltratate și refuzului de a intenta proceduri contra polițiștilor, întrucât nici o probă a reclamantului nu le-ar fi putut convinge de veridicitatea afirmațiilor publicate de el. În această privință Curtea reamintește că standardul dovezilor pentru stabilirea temeiniciei învinuirilor penale înaintate de către o autoritate competentă cu greu poate fi comparat cu cerința ce trebuie respectată de către un jurnalist atunci când își exprimă opinia privitor la o chestiune de interes pentru public.

Curtea nu a fost mulțumită de faptul că organele jurisdicționale ale Rusiei au găsit motive suficiente și relevante pentru a respinge dovezile prezentate de către reclamant și de ceea ce instanțele naționale și-au bazat hotărârile pe o evaluare acceptabilă a faptelor relevante. Conform părerii Curții, totalitatea probelor disponibile au oferit un substrat factologic suficient pentru afirmațiile de tratament brutal din partea polițiștilor față de cele două persoane suspectate de comiterea unui furt. La fel Curtea nu a putut accepta argumentul expus de către reprezentantul Guvernului Rusiei precum că reclamantul nu avea dreptul să publice afirmațiile de maltratare după ce autoritățile au refuzat să inițieze proceduri contra ofițerilor de poliție. În articolul său, reclamantul a menționat că procuratura a refuzat să întreprindă investigații pe marginea plângerilor de maltratare depuse de către persoanele în cauză. El a criticat autoritățile din cauza atitudinii lor pasive față de afirmațiile credibile de maltratare a persoanelor suspectate de furt, astfel exprimându-și opinia cu privire la o chestiune de interes public.

Centrul Independent de Jurnalism

Ținând cont, în particular, de rolul jurnaliștilor și presei în difuzarea informațiilor și ideilor ce prezintă interes pentru public, Curtea a conchis că publicația reclamantului constituia un comentariu asupra unei chestiuni de interes general bazate pe un substrat factologic suficient și că el nu a depășit limitele criticii acceptabile. Hotărârile adoptate în cauza reclamantului privind defăimarea au constituit încălcarea dreptului său la libertatea de exprimare, întrucât prin omiterea stabilirii unei exersări balansate a necesității protejării reputației persoanei care a depus cererea de chemare în judecată și dreptului reclamantului de a comunica informații cu referire la chestiunile ce prezintă interes pentru public, prin refuzul de a face distincția între propriile cuvinte ale reclamantului și citarea declarațiilor făcute de către alte persoane în cadrul interviului, precum și prin omiterea de a face o evaluare acceptabilă a faptelor relevante, organele jurisdicționale ale Rusiei nu au aplicat standardele ce erau în conformitate cu principiile consacrate în articolul 10 și nu au prezentat motive “relevante” și “suficiente” în vederea justificării imixtiunii în cauză. Respectiv, Curtea a dispus că organele jurisdicționale naționale au depășit limitele dreptului său de a impune restricții asupra dezbaterilor privind chestiunile de interes pentru public și că această imixtiune nu era “necesară într-o societate democratică”.

Curtea a conchis că în cazul dat a avut loc o încălcare a normelor articolului 10.

[La început](#)

CONSILIUL COORDONATOR
AL AUDIOVIZUALULUI DIN
REPUBLICA MOLDOVA

КООРДИНАЦИОННЫЙ СОВЕТ
ПО ТЕЛЕВИДЕНИЮ И РАДИО
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

DECIZIE

**cu privire la eliberarea autorizațiilor de retransmisie „AMT” SRL,
„Megan TV” SA, SC „Vicsandi-Prim” SRL, SC „Progiçser” SRL,
„TSV-COM” SRL și a licenței de emisie „Radioul Local” SRL**

nr. 74 din 02.09.2008

Monitorul Oficial nr.180-181/526 din 03.10.2008

* * *

„AMT” SRL din mun.Chișinău, fondatoarea studioului de televiziune prin cablu „Satelit TV”, insistă, repetat, să i se elibereze Autorizația de retransmisie pentru următorul termen de activitate. În afară de zona actuală de acoperire (orașelul Aeroport, sectoarele Botanica, Ciocana și Rîșcani ale mun.Chișinău) mai dorește să-și extindă raza de emisie și asupra sectoarelor Buiucani și Centru.

Societatea pe Acțiuni „Megan TV” din mun.Chișinău, fondatoarea studioului de televiziune prin cablu „TV Prim”, solicită eliberarea Autorizației de retransmisie pentru următorul termen de activitate (valabilitatea licenței precedente a expirat la 08.07.2008). Cu cereri de eliberare a autorizațiilor de retransmisie s-au mai adresat Societatea comercială „Vicsandi-Prim” SRL din s.Tîrnova, r-nul Dondușeni, pentru studioul TV prin cablu „Vicsandi-TV” din aceeași localitate; Societatea comercială „Progiçser” SRL din mun.Chișinău pentru studioul TV prin cablu „Progiçser” din s.Peciște, r-nul Rezina; Societatea cu Răspundere Limitată „TSV-COM” din mun.Chișinău, fondatoarea studioului de televiziune prin cablu „TSV-COM” pentru următorul termen de activitate (valabilitatea actualei licențe expiră la 20.09.2008), iar întreprinderea „Radioul Local” SRL din s.Chișcăreni, r-nul Sîngerei, a depus setul necesar de documente privind obținerea licenței de emisie pentru postul prin fir „Radio Chișcăreni”.

Centrul Independent de Jurnalism

Ca urmare a examinării cererilor și în conformitate cu prevederile art.23, 28 ale Codului audiovizualului nr.260-XVI din 27.07.06, Art.18-20 și 30-35 ale Regulamentului cu privire la procedura și condițiile de eliberare a licențelor de emisie și autorizațiilor de retransmisie, Consiliul Coordonator al Audiovizualului

DECIDE:

Art.1. Dat fiind că „AMT” SRL din mun.Chișinău (director Fiodorova S.), în repetate rânduri, a încălcat rigorile art.9, 11, 28, 29 ale Codului audiovizualului, nu a luat în calcul obiecțiile, sugestiile, propunerile membrilor CCA, de fiecare dată prezentând aceleași documente, activează în continuare fără autorizație, cererea privind eliberarea Autorizației de retransmisie pentru studioul de televiziune prin cablu „Satelit TV” din or.Aeroport, sectoarele Botanica, Ciocana, Buiucani, Centru și Rîșcani ale mun.Chișinău, SE RESPINGE (S-a votat: 2 pro, 6 contra).

Art.2. Pe motiv că Societatea pe Acțiuni „Megan TV” din mun.Chișinău (director Maican A.) nu a respectat prevederile art.9, 28, 29 ale Codului audiovizualului cererea privind eliberarea Autorizației de retransmisie pentru studioul TV prin cablu „TV Prim” din or.Glodeni, satele Petrunca și Ciuciulea, r-nul Glodeni, com.Trușeni, mun.Chișinău, SE RESPINGE (S-a votat: 4 pro, 4 contra).

Art.3. Se eliberează Autorizația de retransmisie întreprinderii „Vicsandi-Prim” SRL din s.Țirnova, r-nul Dondușeni (director dl Chiperi V.) pentru studioul de televiziune prin cablu „Vicsandi-TV” din s.Țirnova, r-nul Dondușeni (S-a votat: 6 pro, 2 contra).

Art.4. Se aprobă lista canalelor TV retransmise de către studioul TV prin cablu „Vicsandi-TV” din s.Țirnova, r-nul Dondușeni (16 canale): Moldova 1, 2 Plus, PRO TV Chișinău, Telesport, Minimax, Favorit TV, Național TV, Euro TV Chișinău, Pervîi canal Moldova, TV Dixi, Muzica TV, NIT, N 4, RTR Planeta, India TV, TV 3 (S-a votat: 6 pro, 2 contra).

Art.5. Se eliberează Autorizația de retransmisie întreprinderii „Progičser” SRL din mun.Chișinău (director dl Voloșciuc Gh.) pentru studioul de televiziune prin cablu „Progičser” din s.Peciște, r-nul Rezina (S-a votat: 6 pro, 2 contra).

Art.6. Se aprobă lista canalelor TV retransmise de către studioul TV prin cablu „Progičser” din s.Peciște, r-nul Rezina (19 canale): Moldova 1, N 4, NIT, TV Dixi, Pervîi canal Moldova, Muzica TV, 2 Plus, Euro TV Chișinău, PRO TV Chișinău, N 24, Favorit TV, Național TV, Minimax, Inter+, RTR Planeta, Ohota i rîbalka, Sport Planeta, Kto esti Kto, India TV (S-a votat: 6 pro, 2 contra).

Art.7. Pe motiv că „TSV-COM” SRL din mun.Chișinău (director Pîrgari S.) nu a respectat prevederile art.9 (2), 28 ale Codului audiovizualului, art.33 (3) din Regulamentul cu privire la procedura și condițiile de eliberare a licențelor de emisie și a autorizațiilor de retransmisie cererea privind eliberarea Autorizației

Centrul Independent de Jurnalism

de retransmisie pentru studioul TV prin cablu „TSV-COM” din or.Durlești, s.Dumbrava (com.Trușeni), sectoarele Centru și Buiucani, mun.Chișinău, SE RESPINGE (S-a votat unanim).

Art.8. Se eliberează licența de emisie întreprinderii „Radioul Local” SRL din s.Chișcăreni, r-nul Sîngerei (director Grosu L.) pentru postul de radio prin fir „Radio Chișcăreni” din aceeași localitate (S-a votat unanim).

Art.9. Se aprobă grila de emisie a postului de radio prin fir „Radio Chișcăreni” (S-a votat unanim).

Art.10. Controlul asupra executării prezentei decizii îl exercită Direcția expertiză și licențiere.

Consiliul Coordonator al Audiovizualului

[La început](#)

DECIZIE **cu privire la Caietul de sarcini al IPNA Compania** **„Teleradio-Moldova” pentru anul 2009**

nr. 79 din 30.09.2008

Monitorul Oficial nr.189/561 din 21.10.2008

* * *

Caietul de sarcini al IPNA Compania „Teleradio-Moldova” pentru anul 2009 a fost examinat în ședință publică.

În conformitate cu prevederile art.40 (1) e), 62 ale Codului audiovizualului nr.260-XVI din 27.07.2006, Consiliul Coordonator al Audiovizualului

DECIDE:

Art.1. Se oferă aviz la Caietul de sarcini al IPNA Compania „Teleradio-Moldova” pentru anul 2009.

Centrul Independent de Jurnalism

Art.2. Consiliul de Observatori, conducerea IPNA Compania „Teleradio-Moldova” va lua în calcul observațiile, sugestiile și recomandările CCA întru perfectarea și prezentarea Caietului de sarcini al IPNA Compania „Teleradio-Moldova” pentru anul 2009 Parlamentului Republicii Moldova spre aprobare.

Art.3. Prezenta decizie se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Consiliul Coordonator al Audiovizualului

DECIZIE
cu privire la activitatea ÎM „Sun Communications” SRL,
„Odihnă în fața ecranului azuriu” SRL

nr. 81 din 30.09.2008

Monitorul Oficial nr.189/563 din 21.10.2008

* * *

Controlul privind activitatea unor întreprinderi audiovizuale, efectuat recent, a demonstrat următoarele:

I. ÎM “Sun Communications” SRL. La 10.06.2008, a expirat Licența de emisie Seria AMMII nr.013425, eliberată pentru studioul cu emisie prin sistemul MMDS “Sun TV” din mun.Chișinău (24 de canale). La 08 septembrie curent, prin scrisoarea nr.593, CCA a solicitat stoparea retransmisiei canalelor TV prin sistemul MMDS și informarea Consiliului despre acțiunile întreprinse. La 23 septembrie însă sistemul MMDS al Companiei ÎM „Sun Communications” SRL continua să funcționeze.

II. „Odihnă în fața ecranului azuriu” SRL. La 11.03.2008 a expirat Licența de emisie Seria AMMII nr.003254, eliberată pentru studioul de televiziune prin cablu “Ecran TV” din or.Cricova. La 18 septembrie curent, prin scrisoarea nr.631, CCA a solicitat, repetat, stoparea retransmisiei canalelor de televiziune și informarea Consiliului despre acțiunile întreprinse. Prin verificările din 22 septembrie s-a constatat că întreprinderea respectivă activează în continuare, fără autorizație de retransmisie și cu licența tehnică expirată; nu s-a conformat Deciziilor CCA nr.57 din 16.06.2008 și nr.29 din 18.03.2008, care prevăd stoparea imediată a activității.

În temeiul celor constatate și în conformitate cu art.4 (5), 28, 29, 37, 38 și 40 ale Codului audiovizualului nr.260-XVI din 27.07.2006, Consiliul Coordonator al Audiovizualului

Centrul Independent de Jurnalism

DECIDE:

Art.1. Pentru încălcarea art.4 (5), 28 ale Codului audiovizualului, neconformarea solicitărilor CCA privind stoparea retransmisiei canalelor prin sistemul MMDS, ÎM “Sun Communications” SRL (fondatoarea studioului TV prin sistemul MMDS “Sun TV” din mun.Chișinău), în conformitate cu art.38 (2) lit.a), e) al Codului, se avertizează public.

ÎM “Sun Communications” SRL va stopa imediat retransmisia canalelor TV prin sistemul MMDS; în termen de 10 zile va prezenta CCA un raport privind lichidarea încălcărilor depistate și acțiunile întreprinse.

Art.2. „Odihnă în fața ecranului azuriu” SRL (fondatoarea studioului TV prin cablu “Ecran TV” din or.Cricova) se obligă să se conformeze Deciziei CCA nr.29 din 18.03.2008, să respecte cu strictețe prevederile art.4 (5), 28 ale Codului audiovizualului, art.30, 35 ale Regulamentului cu privire la procedura și condițiile de eliberare a licențelor de emisie și a autorizațiilor de retransmisie.

„Odihnă în fața ecranului azuriu” SRL va stopa imediat retransmisia canalelor TV prin rețeaua de televiziune prin cablu din or.Cricova.

Art.3. ÎM “Sun Communications” SRL și „Odihnă în fața ecranului azuriu” SRL vor reîncepe activitatea numai după conformarea deplină a deciziilor CCA și obținerea autorizației de retransmisie, a licenței de utilizare a canalelor.

Art.4. Decizia poate fi contestată în conformitate cu legislația contenciosului administrativ.

Art.5. Prezenta decizie se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a CCA.

Art.6. Direcția expertiză și licențiere va efectua un control repetat privind modul executării prezentei Decizii, rezultatele fiind examinate public.

Consiliul Coordonator al Audiovizualului

DECIZIE

**despre Instrucțiunea cu privire la adoptarea deciziilor
motivate la acordarea licențelor prin concurs**

nr. 83 din 30.09.2008

Monitorul Oficial nr.198-200/601 din 07.11.2008

Centrul Independent de Jurnalism

În conformitate cu art.40 și 41 ale Codului audiovizualului nr.260-XVI din 27.07.2006 (Monitorul Oficial nr.131 din 18.08.2006), Consiliul Coordonator al Audiovizualului

DECIDE:

Art.1. Se aprobă Instrucțiunea cu privire la adoptarea deciziilor motivate la acordarea licențelor prin concurs (Anexa 1).

Art.2. Se aprobă modelele: cererea de înscriere la concurs, nomenclatorul actelor pentru participare (Anexa 2) și concepția generală a serviciului de programe (Anexa 3).

Art.3. Prezenta decizie se publică în Monitorul Oficial și se plasează pe pagina web a CCA.

Art.4. Controlul asupra executării prezentei decizii îl exercită Direcția expertiză și licențiere.

Anexa 1

INSTRUCȚIUNEA cu privire la adoptarea deciziilor motivate la acordarea licențelor prin concurs

1. Prezenta Instrucțiune reglementează condițiile, criteriile și procedura de adoptare a deciziilor motivate privind acordarea licențelor de emisie prin concurs.
2. Anunțarea și petrecerea concursurilor pentru frecvențele și canalele disponibile se efectuează separat de concursurile pentru frecvențele disponibilizate.
3. În conformitate cu Strategia de acoperire a teritoriului național cu servicii de programe audiovizuale și luând în considerare interesele consumatorului, CCA va anunța concursuri tematice pentru frecvențele disponibile. În ajunul anunțării concursului pentru frecvențe, CCA poate organiza consultări și audieri publice cu scopul precizării concepției și proiectului editorial. Propunerile societății civile vor avea un caracter de recomandare.
4. În conformitate cu Strategia de acoperire a teritoriului național cu servicii de programe audiovizuale și luând în considerare principiul continuității activității în domeniul comunicării audiovizuale a radiodifuzorilor care respectă prevederile legislației în vigoare, CCA este în drept să anunțe în concurs frecvențele disponibilizate în componență ca rețele stabilite.
5. CCA va anunța în concurs frecvențele radio și canalele TV utilizate, dacă titularul anterior (cu cel puțin 1 lună înainte de expirarea termenului de valabilitate a licenței) nu a solicitat prelungirea licenței de emisie sau dacă CCA a refuzat prelungirea unei asemenea licențe, în conformitate cu procedura stabilită. Frecvențele radio și canalele TV disponibilizate se anunță la concurs după expirarea termenului de valabilitate a licențelor.
6. Participanții la concurs vor îndeplini în mod obligatoriu formularul concepției generale a serviciului de programe care va include, conform modelului, date de identificare a titularului de licență, formatul de principiu (generalist sau tematic) și structura serviciului de programe în procente „%” (structura

Centrul Independent de Jurnalism

programelor după surse de proveniență, procente rezervate operelor audiovizuale autohtone și europene, structura serviciului de programe pe tipuri de programe/emisiuni și alte mențiuni). Concepția generală a serviciului de programe va sta la baza activității radiodifuzorilor și va fi anexă la licența de emisie.

7. În perioada dintre depunerea ofertelor de către solicitanți și data desfășurării concursului, colaboratorii Direcției expertiză și licențiere vor examina, expertiza și întocmi o notă informativă asupra materialelor depuse.

8. (1) După audierea solicitanților, Consiliul Coordonator al Audiovizualului decide, în ședință publică, asupra acordării licenței de emisie, în baza următoarelor criterii generale:

- a) respectarea interesului public;
- b) originalitatea proiectului editorial, prin care se asigură dezvoltarea audiovizualului autohton;
- c) asigurarea unui raport echilibrat între serviciile de programe naționale, regionale și locale;
- d) evitarea abuzului de poziție dominantă și a practicilor care împiedică libera concurență;
- e) protejarea culturii și a limbii de stat, precum și a culturii și limbilor minorităților naționale;
- f) acordarea priorității programelor social importante (știri, relații publice, programe pentru copii etc.), asigurarea necesităților de informare a minorităților etnice și promovarea libertății de exprimare;
- g) capacitatea tehnică financiară și profesională de realizare în termeni cât mai scurți a proiectului editorial;
- h) experiența și competența în domeniul audiovizualului, după caz.

(2) Consiliul Coordonator al Audiovizualului decide asupra acordării licenței audiovizuale, luînd în considerare și următoarele criterii de apreciere a structurii și formatului de principiu a serviciului de programe:

- a) respectarea drepturilor fundamentale ale omului și protecția minorilor;
- b) respectarea pluralismului politic și social, diversitatea culturală, lingvistică și religioasă, informarea, educarea și divertismentul publicului;
- c) durata totală cotidiană de difuzare a serviciului de programe;
- d) genul, orarul și durata de difuzare și de redifuzare a emisiunilor;
- e) ponderea producției audiovizuale autohtone și europene în volumul total al emisiei;
- f) prioritatea (în procente) a emisiunilor difuzate în limba de stat a Republicii Moldova;
- g) ponderea producției audiovizuale proprii (în procente) în serviciul de programe;
- h) reflectarea în programele audiovizuale a poziției diverselor grupuri sociale;
- i) abordarea problemelor privind instruirea profesională, modul sănătos de viață, combaterea violenței, sadismului și pornografiei;
- j) în cazul existenței mai multor solicitanți la obținerea licenței, fostul titular poate avea prioritate în funcție de modul respectării condițiilor prevăzute în licența de emisie pe parcursul termenului de valabilitate a licenței precedente și de volumul investițiilor alocate în dezvoltarea audiovizualului național în perioada precedentă de activitate.

9. Ca urmare a examinării publice, obiective și imparțiale a ofertelor propuse și audierii participanților la concurs, aplicînd criteriile de departajare și ținînd cont de notele informative întocmite de Direcția expertiză și licențiere, în urma dezbaterilor publice din cadrul ședințelor, CCA adoptă deciziile motivate privind desemnarea învingătorilor la concurs și eliberarea licențelor de emisie.

Centrul Independent de Jurnalism

Anexa 2

CONSILIUL COORDONATOR AL AUDIOVIZUALULUI MD 2012, mun.Chișinău, str.M.Eminescu nr.28 tel.: (022) 27 75 51 fax.: (022) 27 74 71	ÎNREGISTRARE C.C.A.
ATENȚIE: Cererea se completează cu litere de tipar	
Către	
CONSILIUL COORDONATOR AL AUDIOVIZUALULUI	
Societatea comercială _____ solicită, în conformitate cu prevederile Codului audiovizualului nr.260, adoptat la 27.07.2006, cu completările și modificările ulterioare, acordarea licenței audiovizuale pentru difuzarea serviciului de programe <i>de televiziune / radiodifuziune sonoră</i> cu denumirea _____	
Pentru susținerea cererii se anexează dosarul de <i>înscrisoare la concurs / de solicitare licență audiovizuală</i> întocmit în conformitate cu prevederile Deciziei CCA nr. _____	
1. Adresa completă a sediului legal al societății: _____ , raion _____	
Tel.: _____ Mobil: _____ Fax: _____	
2. Certificatele juridice ale societății: 2. Certificatul de înregistrare/înmatriculare a societății nr. _____ din data ____ . ____ . _____	

Centrul Independent de Jurnalism

3. Actul constitutiv al societății: _____	
4. Numele și prenumele reprezentatului legal^{*)}: _____ 5. Adresa completă a reprezentantului legal: _____ _____	
<i>Tel.:</i> _____ <i>Mobil:</i> _____ <i>Fax:</i> _____	
<table border="1"><tr><td>Date tehnice privind difuzarea serviciului de programe 6.**) <i>Frecvența / Canalul solicitat:</i> PAR (W) = _____ Hef (m) = _____ pentru localitatea: _____ <i>Avizul tehnic nr.</i> _____ <i>din data</i> _____. _____. _____ 7. Tipul rețelei de telecomunicații: _____ 8. Difuzare asigurată de: ☐ Radiodifuzor ☐ Terț 9. Zona de difuzare: ☐ Internațională ☐ Națională ☐ Regională ☐ Locală</td></tr></table>	Date tehnice privind difuzarea serviciului de programe 6.**) <i>Frecvența / Canalul solicitat:</i> PAR (W) = _____ Hef (m) = _____ pentru localitatea: _____ <i>Avizul tehnic nr.</i> _____ <i>din data</i> _____. _____. _____ 7. Tipul rețelei de telecomunicații: _____ 8. Difuzare asigurată de: ☐ Radiodifuzor ☐ Terț 9. Zona de difuzare: ☐ Internațională ☐ Națională ☐ Regională ☐ Locală
Date tehnice privind difuzarea serviciului de programe 6.**) <i>Frecvența / Canalul solicitat:</i> PAR (W) = _____ Hef (m) = _____ pentru localitatea: _____ <i>Avizul tehnic nr.</i> _____ <i>din data</i> _____. _____. _____ 7. Tipul rețelei de telecomunicații: _____ 8. Difuzare asigurată de: ☐ Radiodifuzor ☐ Terț 9. Zona de difuzare: ☐ Internațională ☐ Națională ☐ Regională ☐ Locală	
^{*)} Se va atașa delegația de împuternicire a reprezentantului legal. ^{**)} Numai pentru difuzare pe cale radioelectrică terestră.	
Data _____ Semnătura reprezentantului _____ Ștampila _____	
VIZA Direcției Expertiză și Licențiere	

NOMENCLATORUL

actelor pentru participare la concurs:

1. Cererea de înscriere la concursul pentru obținerea licenței de emisie (conform modelului);

Centrul Independent de Jurnalism

2. Copia de pe certificatul de înregistrare a întreprinderii, instituției, organizației;
3. Copia recentă (eliberată în decursul ultimelor 2 luni) de pe extrasul din Registrul de stat al întreprinderilor și organizațiilor referitor la administratorul întreprinderii, genurile de activitate, fondatorii (asociații) și capitalul social;
4. Copia autenticată (notar, organ emitent) de pe statutul întreprinderii solicitante, cu anexarea tuturor modificărilor introduse pe parcurs;
5. Certificatul privind lipsa sau existența restanțelor față de bugetul public național sau, după caz, contractul de eșalonare a datoriilor;
6. Proiectul editorial al radiodifuzorului: scopurile; sarcinile; caracterizarea și tematica emisiunilor realizate; conținutul, durata și orientarea programelor; formatul muzical pentru posturile de radio (genul operelor muzicale preconizate spre difuzare); modul de transmisie (prin unde, prin cablu, prin radioreleu, prin satelit etc.); raza de emisie și auditoriul consumator de programe;
7. Grila de emisie săptămînală: denumirea emisiunilor, timpul de difuzare, tematica, limba de realizare și/sau lista canalelor retransmise: denumirea, țara de origine, limba de difuzare;
8. Planul de afaceri complet pentru perioada de acoperire a validității licenței de emisie solicitate, informația referitoare la alte afaceri în domeniul mass-mediei, capitalul instituției, etapele de realizare a proiectului, sursele de finanțare, organigrama instituției și experiența solicitantului în domeniul audiovizualului, rezultatele investigației interesului populației față de proiectul ce urmează să fie realizat;
9. Concepția generală a serviciului de programe (conform modelului), inclusiv varianta electronică;
10. Actul prealabil de procurare a tehnicii necesare sau de arendă a acesteia, alte date care confirmă potențialul tehnic al solicitantului;
11. Declarația privind participarea, directă sau indirectă, ori neparticiparea cu capital în fondurile statutare ale altor societăți din domeniul audiovizualului (în procente);
12. Denumirea radiodifuzorului, datele de identificare (înregistrarea semnalelor sonore ale postului de radio sau grafica siglei studioului TV).

Notă:

- Actele se prezintă în limba de stat a Republicii Moldova (culese la calculator) și se semnează de către administratorul întreprinderii;
- Materialele incluse în pct.1, 6-12 trebuie să fie semnate, ștampilate, indicîndu-se data perfectării lor.
- Copiile documentelor stipulate în pct.2, 3 și 10 se prezintă împreună cu originalul (care, după verificare, se restituie solicitantului).
- Documentele incluse în p.1, 6, 7, 8 și 9 se prezintă împreună cu 10 copii.

Centrul Independent de Jurnalism

- În temeiul unui singur dosar de participare la concurs, un solicitant poate aplica numai pentru o frecvență radio sau canal TV în aceeași localitate.
- Colaboratorul CCA, care recepționează documentele, înmânează solicitantului recipisa respectivă.

Anexa 3

CONSILIUL COORDONATOR AL AUDIOVIZUALULUI MD 2012, mun.Chișinău, str.M.Eminescu nr.28 tel.: (022) 27 75 51 fax.: (022) 27 74 71	ÎNREGISTRARE C.C.A.
<p>ATENȚIE! Formularul se completează cu litere de tipar. Dacă unele spații sunt insuficiente, adăugați informațiile pe o pagină albă, precizând rubricile la care se referă!</p> <p><i>CONCEPȚIA GENERALĂ A SERVICIULUI DE PROGRAME</i></p>	

<p>A. Date de identificare solicitant / titular licență audiovizuală</p> <p>A.1. Solicitant / Titular licență: _____</p> <p>A.2. Denumirea serviciului de programe: _____</p> <p>A.3. Difuzat: ☐ Pe cale radioelectrică terestră ☐ Prin intermediul unei rețele de telecomunicație</p> <p>A.4. Difuzare asigurată de: ☐ Radiodifuzor ☐ Terț</p> <p>A.5. Zona de difuzare: ☐ Națională ☐ Regională ☐ Internațională ☐ Locală, pentru localitățile: _____</p>
--

Centrul Independent de Jurnalism

A.6. Licența audiovizuală nr. _____ din data ____ . ____ . _____	
A.7. Autorizația tehnică de funcționare a rețelei de telecomunicații: nr. _____ din data ____ . ____ . _____	
B. Formatul de principiu și structura serviciului de programe	
B.1. Formatul de principiu: ☐ Generalist ☐ Tematic, cu precizarea domeniului: _____	
B.2. Structura programelor după surse de proveniență:	
B.2.1 Producție proprie	%
B.2.2 Producții audiovizuale ale altor producători	%
B.2.3 Programe retransmise (cu nominalizarea serviciului de programe retransmis)	%
B.2.4 Programe preluate (cu nominalizarea acestora)	%
B.3. Procente rezervate operelor audiovizuale autohtone și europene	
B.3.1. Procent rezervat operelor audiovizuale autohtone	%
B.3.2. Procent rezervat operelor audiovizuale europene	%

Centrul Independent de Jurnalism

B.4. Structura serviciului de programe pe tipuri de programe/emisiuni

B.4.1 Programe de informare¹⁾, procent ____ %

B.4.2 Programe educative, culturale, religioase²⁾, procent ____ %

**B.4.3 Filme, procent ____ %
(de ficțiune, de animație, documentare, seriale)**

B.4.4 Programe de divertisment³⁾ și alte tipuri de programe, procent ____ %

B.5. Mențiuni speciale

¹⁾ Programe/emisiuni care aduc la cunoștință publicului evenimentele din actualitatea cotidiană: buletine de știri, informații și comentarii, comunicate, interviuri, reportaje din țară și din străinătate, știri sportive. Alte programe/emisiuni de informare, axate pe probleme politice – viața parlamentară, activitatea partidelor politice, probleme economice, științifice sau sociale – ori pe evenimente speciale, sub formă de dezbateri.

²⁾ Programe/emisiuni educative – sunt destinate în special procesului de instruire, în care elementul pedagogic joacă un rol important (programe școlare, universitare).

Programe/emisiuni culturale – programe/emisiuni destinate, în principal, stimulării curiozității artistice și/sau intelectuale, reprezentații culturale, activități culturale în sine, programe destinate îmbogățirii cunoștințelor publicului (într-un mod nedidactic) în diverse domenii ale culturii.

Programe religioase – educative sau manifestări religioase.

³⁾ Programele de divertisment cuprind emisiuni al căror conținut predominant este muzica, programe muzical-distractive, spectacole de revistă, de circ, programe sportive (cu excepția informațiilor sportive), alte programe de divertisment.

Data _____

Semnătura reprezentantului _____

L.Ș.

Consiliul Coordonator al Audiovizualului

Centrul Independent de Jurnalism

DECIZIE

**cu privire la monitorizarea serviciilor de programe ale posturilor de radio
„Fresh FM”, „Sănătate”, „Univers FM”, „101,3 FM”, „Ploaia de argint”,
„Nova”, „Pro FM”, „Radio Găgăuzia”**

nr. 85 din 30.09.2008

Monitorul Oficial nr.187-188/556 din 17.10.2008

* * *

În temeiul art.37 (1), (3) al Codului audiovizualului nr.260-XVI din 27.02.2006, a fost efectuată monitorizarea generală a serviciilor de programe realizate de posturile de radio: „Fresh FM” (27.08.08), „Sănătate” (25.06., 10-15.07.08), „Univers FM” (02.09.08), „101,3 FM” (10.09.08), „Ploaia de argint” (16.09.08), „Nova” (09.09.08), „Pro FM Chișinău” (11.09.08), „Radio Găgăuzia” (01-02.09.08). Scopul monitorizărilor: verificarea modului de executare a prevederilor conceptelor de activitate, condițiilor la licența de emisie și prevederilor legislației în vigoare.

Rezultatele monitorizării au atestat următoarele:

- Postul de radio „Fresh FM” (92,10 MHz Chișinău), monitorizat la data de 27 august curent, pe parcursul a 24 de ore, nu a respectat grila de emisie aprobată de CCA prin Decizia nr.53 din 12.04.2007, din emisie au lipsit următoarele emisiuni: buletinele de „știri” (07.00; 08.00; 09.00; 10.00; 11.00; 12.00; 13.00; 14.00; 15.00; 16.00; 17.00; 18.00; 20.00), „Fresh Cocktail” (07.20), „Horoscop” (07.40; 08.07), „Castronul cu prieteni” (08.12), „Pescuitul de dimineață” (09.10; 09.52), „Absurd că așa e normal” (09.23), „Scopul scuză astrele” (09.35), „Fast utile” (09.44), „Fresh office” (10.03), „Fresh – Sport noutăți din Sport” (17.20), „Fresh World Top” (19.03), de asemenea au fost difuzate o serie de emisiuni care nu sînt prevăzute în grila de emisie: „Taxi oferta verii” (14.30), „Fresh Air Play Moldova” (18.00), „Lozova on air” (18.28). S-a încălcat art.19 (14) al Codului audiovizualului, în cadrul emisiunii „Taxi oferta verii” de la 14:30, cu durata de 3 min. 18 sec., s-a făcut publicitate mascată serviciului de taxi „City 1430”, radioascultătorii care intrau în emisie directă și convingeau prezentatoarea emisiunii că au nevoie de un taxi, aducînd un motiv serios, li se oferea serviciile taxi-ului „City 1430”.

- Postul de radio „Sănătate” (100,1 MHz Chișinău, 107,9 MHz Edineț), monitorizat la data de 25 iunie, 10 și 15 iulie curent, pe parcursul a 24 de ore, a încălcat prevederile art.19 (14) al Codului audiovizualului, în cadrul emisiunii „Viața la superlativ”, difuzată la 25.06.08 ora 08.46 și la 10.07.08 ora 15.30 a fost plasată publicitate mascată servită drept conținut de emisiune, pentru Centrul adventist de carte (30 sec.), revista „Viață+Sănătate” (40 sec.) și pentru un program de studiu biblic (55 sec.) „Sfînta scriptură”. Grila de emisie aprobată de CCA se execută formal din următoarele considerente: emisiunile „Popas folcloric” (27.06 și 10.07.08, ora 05.00) și „Mozaic cultural” (26.07.08 ora 15.00) nu au fost realizate ca atare, ci doar anunțate ca titluri, conținutul

Centrul Independent de Jurnalism

respectivelor ore de emisie fiind absolut identic cu cel al orelor de emisie nocturnă: muzică însoțită de maxime și sfaturi medicale. Intervalele dintre orele 17.00-17.05 și 18.00-19.55 din 15.07.08, anunțate în grilă și pe post ca emisiuni „În vogă” și „Modern Club”, sînt, de fapt, 2 programe muzicale, realizate de aceeași prezentatoare, în aceeași manieră.

- Postul de radio „Univers FM” (92,8 MHz Chișinău), monitorizat la data de 02 septembrie curent, pe parcursul a 24 de ore, nu a respectat grila de emisie aprobată de CCA prin Decizia nr.100 din 25.09.2007, nu au fost realizate următoarele emisiuni: Știrile „Univers FM” (10.00; 12.00; 14.00; 16.00), „Auto Univers” (11.30), „Meteo” (14.05; 15.05; 16.05; 17.05; 18.10), Știrile din lumea creștină cu „Univers FM” (17.00), „Jurnalul serii” (18.00), „Seara în univers” (18.11 – 21.00), „Univers Jazzy” (21.00). S-a încălcat art.21 (1) al Codului audiovizualului, spoturile publicitare ale salonului „Дюжина стульев” și revista “Caravela” de la orele 00.39 și 05.49 nu au fost separate de celelalte părți ale serviciului de programe și prevederile Deciziei CCA nr.51 din 12.04.2007, ponderea muzicii autohtone difuzată de postul de radio „Univers FM” în perioada monitorizată a constituit 20,15% (4 ore 07 min. 21 sec.) din volumul total de emisie muzicală (20 ore 26 min. 51 sec.).

- Postul de radio „101,3 FM” (101,3 MHz Chișinău), monitorizat la data de 10 septembrie curent, pe parcursul a 24 de ore, a încălcat prevederile art.21 (1) al Codului audiovizualului, spoturile publicitare de la orele 13.18.00 și 16.44.48 nu au fost separate de emisia ulterioară a serviciului de programe, s-a încălcat art.13 (8) din Legea cu privire la publicitate, în intervalul dintre orele 08.00 – 09.00 spotul publicitar al „Băncii Sociale” a fost difuzat de 3 ori (08.23.46, 08.35.01, 08.48.37). Conform anunțului prezentatorului, programul „Shizgara Show” de la ora 07.02, retransmis de la postul moscovit „Наше Радио”, „...a fost prezentat de Banca Socială”. Încălcarea art.22 (1) din Legea cu privire la publicitate care prevede că „...prin sponsorizare se înțelege acordarea de către o persoană fizică sau juridică (sponsor) a unor aporturi sub formă de mijloace financiare, bunuri, produse ale activității intelectuale, prestare de servicii, realizare de lucrări unei alte persoane fizice sau juridice (sponsorizate) la pregătirea și desfășurarea unor activități și programe de interes social”. S-au depistat și unele abateri de la grila de emisie: emisiunea „IT Navigator” (10.18.08, 11.19.40, 13.15.46, 16.13.52, 19.12.49), nu e specificată în grila de programe, menționăm că textul nemijlocit al rubricii durează 62 sec., iar publicitatea sponsorului, salonul „Matrix”, difuzată la începutul și sfârșitul emisiunii, constituie, în total, 1 min. 43 sec. De asemenea, nu a fost realizată emisiunea interactivă „Scias spoiu” de la 12.00. S-au încălcat prevederile Deciziei CCA nr.51 din 12.04.2007, ponderea muzicii autohtone difuzată de postul de radio „101,3 FM” în perioada monitorizată a constituit 18 % (3 ore 45 min. 46 sec.) din volumul total de emisie muzicală (19 ore 10 min. 06 sec.).

- Postul de radio „Ploaia de argint” (107,9 MHz Chișinău), monitorizat la data de 16 septembrie curent, pe parcursul a 24 de ore, nu a respectat integral grila de emisie aprobată de CCA, au lipsit din emisie următoarele emisiuni: „Știri” (07.00), „Mulți ani în urmă” (08.15), „Delovaia Moldova” (11.45), „Horoscop” (21.30). S-a încălcat art.19 (14) al Codului audiovizualului, între orele de emisie 08.17-08.22 DJ-ii postului de radio „Ploaia de argint” au făcut publicitate mascată revistei „Строй Бизнес”, sub forma unui concurs interactiv, în care radioascultătorii intrînd în emisie trebuiau să răspundă la o întrebare legată nemijlocit de conținutul revistei în cauză, răspunsul corect oferindu-le posibilitatea să cîștige un set de instrumente de la aceeași revistă „Строй Бизнес”. În aceleași condiții s-a făcut publicitate mascată și magazinului „Дом рыбака”, în cadrul concursului de la ora 21.36. S-au încălcat prevederile art.21 (1) al Codului audiovizualului, spotul publicitar al revistei „Строй Бизнес” difuzat la orele 08.17 și 08.22, nu a fost separat de celelalte părți ale serviciului de

Centrul Independent de Jurnalism

programe, art.20 (1), lit (b, al Codului audiovizualului care prevede: „Programele sponsorizate trebuie să întrunească următoarele condiții: ...denumirea sau marca sponsorului trebuie să fie distinct evidențiată ca atare la începutul și/sau sfârșitul acestor programe”. În cadrul emisiunii „Слушай футбол” difuzată între orele 20.08-21.00, s-a făcut de 3 ori publicitate sponsorului emisiunii Compania „Auto Siguranță” (20.09; 20.10 și 20.59), iar în cadrul emisiunii „Песня с приветом” pusă pe post între orele 21.05-22.00, publicitatea sponsorului, magazinul „Дом рыбака”, a fost auzită de 4 ori (21.10; 21.21; 21.42 și 21.58), art.22 (2) al Codului audiovizualului, în perioada monitorizată, postul de radio „Ploaia de argint” a difuzat publicitate retransmisă a postului „Серебряный дождь” din Federația Rusă, la orele 06.04 (Мастер Тел); 06.14 (Фосборн хоум și Биснес портал); 06.35.14 (Рус - нефть); 06.35.49; 06.37; 06.49; 06.52.31; 06.52.54 (Фосборн хоум); 06.59 (Дом строй); 07.04 (Пуста); 07.09; 07.11.10 și 07.11.27 (Фосборн хоум), în volum total de 08 min. 28 sec. S-a încălcat art.13 (8) din Legea cu privire la publicitate, între orele de emisie 13.00-14.00 s-a difuzat de 3 ori spotul publicitar pentru „Aqua unica” (13.07; 13.10; 13.52). S-au încălcat prevederile Deciziei CCA nr.51 din 12.04.2007, ponderea muzicii autohtone difuzată de postul de radio „Ploaia de argint” în perioada monitorizată a constituit 4,5 % (42 min. 46 sec.) din volumul total de emisie muzicală (15 ore 43 min.).

- Postul de radio „Nova” (105,9 MHz Chișinău), monitorizat la data de 09 septembrie curent, pe parcursul a 24 de ore, nu a respectat grila de emisie aprobată de CCA prin decizia nr.57 din 24.04.2007, au lipsit din emisie următoarele emisiuni: „Retro zone” (10.25), „SeMeSeala” (12.05), „Nova Box” (14.05), „Turistic Art” (17.20), „Nova Drive” (15.30), „Auto Praf” (17.20), „Nova News” (20.00 și 22.00). S-au încălcat prevederile Deciziei CCA nr.51 din 12.04.2007, ponderea muzicii autohtone difuzată de postul de radio „Nova” în perioada monitorizată a constituit 20,17 % (4 ore 04 min. 41 sec.) din volumul total de emisie muzicală (20 ore 11 min. 23 sec.).

- Postul de radio „Pro FM” (106,9 MHz Chișinău), monitorizat la data de 11 septembrie curent, pe parcursul a 24 de ore, a încălcat prevederile art.22 (2) al Codului audiovizualului, care prevede: „Radiodifuzorii care retransmit vor acoperi publicitatea retranslată din alt stat, țară de origine a canalului retransmis”, la orele 07.47 și 08.51 s-a difuzat publicitate retransmisă, de la postul de radio „Pro FM” (România), pentru șervețelele „Clean Play” și prevederile Deciziei CCA nr.51 din 12.04.2007, ponderea muzicii autohtone difuzată de postul de radio „Pro FM” în perioada monitorizată a constituit 11,25% (2 ore 17 min. 20 sec.) din volumul total de emisie muzicală (20 ore 19 min. 01 sec.).

- Postul de radio „Radio Găgăuzia”, monitorizat la data de 01 septembrie curent de la ora 11.00, pe parcursul a 24 de ore, a încălcat prevederile art.11 (9) al Codului audiovizualului conform căruia: „În localitățile în care reprezentanții unei minorități naționale constituie majoritatea populației, radiodifuzorii locali și regionali vor asigura difuzarea unor programe în limba de stat în proporție de nu mai puțin de 20 % din serviciul de programe”. Nici una din emisiunile difuzate de postul de radio „Găgăuzia” în perioada monitorizată nu a fost realizată în limba de stat, de asemenea a lipsit și unicul buletin de știri în limba de stat de la ora 15.05. Conform Deciziei CCA nr.16 din 12.02.2008 conducerea Companiei Publice „Gagauziya Radio Televizionu” urma să prezinte spre examinare și aprobare o nouă grilă de emisie pentru postul „Radio Găgăuzia”, ținând cont de obiecțiile și sugestiile CCA. Din motiv că pînă în prezent nu a fost prezentată și aprobată o nouă grilă, emisia postului de radio nominalizat a fost monitorizată conform grilei de emisie temporare, care nu a fost respectată integral din următoarele considerente: nu au fost difuzate buletinele informative de la orele 15.05 (01.08.09) și 10.00 (02.08.09), nu au fost difuzate

Centrul Independent de Jurnalism

emisiunile „Литературная страничка” (16.00), „Biz bizyai” (18.00, 19.00), emisiunea „120 минут” difuzată la ora 18:00 nu este prevăzută în grila de emisie, edițiile de date „Meteo” de la orele 11.00, 12.00, 16.00 (01.09.08) și 09:00, 10:00 (02.09.08) au fost difuzate cu întârziere de 35 min.

În temeiul celor constatate și în conformitate cu art.37, 38, 40 ale Codului audiovizualului nr.260-XVI din 27.07.2006, Statutul CCA, Regulamentul cu privire la procedura și condițiile de eliberare a licențelor de emisie și a autorizațiilor de retransmisie, aprobate prin Hotărârea nr.433-XVI din 28.12.2006 a Parlamentului Republicii Moldova, Consiliul Coordonator al Audiovizualului

DECIDE:

Art.1. Pentru derogări de la prevederile art.19 (14) al Codului audiovizualului și nerespectarea grilei de emisie (p.3.1 din condițiile la licența de emisie seria AMMII nr.014546 din 02.11.2005), în conformitate cu art.38 alin.(2), lit.b, h și alin.(3) al Codului audiovizualului, Întreprinderii „Național Media” SRL (director Iulia Isai), titularul licenței de emisie pentru postul de radio „**Fresh FM**”, i se aplică **avertizare publică** (S-a votat: 5 pro, 4 contra).

Art.2. Pentru derogări de la prevederile art.19 (14) al Codului audiovizualului și nerespectarea grilei de emisie (p.3.1 din condițiile la licența de emisie seria AMMII, nr.014628 din 18.12.2007), în conformitate cu art.38 alin.(2), lit.b, h și alin.(3) din Codul audiovizualului, **O.N.G.-ului „Sănătatea”** (director Vasile Sofronie), titularul licenței de emisie pentru postul de radio „Sănătate”, i se aplică **avertizare publică** (S-a votat: 8 pro, 1 contra).

Art.3. Pentru derogări de la prevederile art.21 (1) al Codului audiovizualului, nerespectarea Deciziei CCA nr.51 din 12.04.2007 și grilei de emisie (p.3.1 din condițiile la licența de emisie seria AMMII, nr.014606 din 25.09.2007), în conformitate cu art.38 alin.(2), lit.b și alin.(3) din Codul audiovizualului, Întreprinderii „**Timpuri Noi**” SRL (director Mihai Miron), titularul licenței de emisie pentru postul de radio „Univers FM”, i se aplică **avertizare publică** (S-a votat: 6 pro, 3 contra).

Art.4. Se obligă „**Provideo**” SRL (director Zabelin Mihail), titularul licenței de emisie pentru postul de radio „101,3 FM”, **să se conformeze** art.21 (1) al Codului audiovizualului, art.13 (8) și 22 (1) ale Legii cu privire la publicitate, Deciziei CCA nr.51 din 12.04.2007 și grilei de emisie (p.3.1 din condițiile la licența de emisie seria AMMII nr.014561 din 20.04.2006), art.38 alin.(2), lit.b, și alin.(3) din Codul audiovizualului.

Direcția monitorizare va efectua un control repetat asupra modului de executare a prezentei Decizii.

Art.5. Pentru derogări de la prevederile art.19 (14), 20 (1) b, 21 (1) și 22 (2) ale Codului audiovizualului și art.13 (8) al Legii cu privire la publicitate, nerespectarea Deciziei CCA nr.51 din 12.04.2007 și grilei de emisie (p.3.1 din condițiile la licența de emisie seria AMMII, nr.014563 din 20.04.2006), în conformitate cu art.38 alin.(2), lit.b, h și alin.(3) din Codul audiovizualului, Întreprinderii „**Ploaia de argint**” SRL (director Ivan Mardeasov), titularul licenței de emisie pentru postul de radio „Ploaia de argint”, i se aplică **avertizare publică** (S-a votat: 8 pro, 1 contra).

Centrul Independent de Jurnalism

Art.6. Pentru nerespectarea grilei de emisie (p.3.1 din condițiile la licența de emisie seria AMMII, nr.014595 din 13.02.2007), în conformitate cu art.38 alin.(2), lit.b și alin.(3) din Codul audiovizualului, Întreprinderii „**Advar**” SRL (director Iulia Isai), titularul licenței de emisie pentru postul de radio „Nova”, i se aplică **avertizare publică** (S-a votat: 6 pro, 3 contra).

Art.7. Se obligă „**Mediapro**” SRL (director Cătălin Giosan), titularul licenței de emisie pentru postul de radio „Pro FM” să se conformeze art.22 (2) al Codului audiovizualului, Deciziei CCA nr.51 din 12.04.2007 (p.3.1 din condițiile la licența de emisie seria AMMII, nr.014630 din 18.12.2007), art.38 alin.(2), lit.b și alin.(3) din Codul audiovizualului.

Direcția monitorizare va efectua un control repetat asupra modului de executare a prezentei Decizii.

Art.8. Se obligă Compania publică „Găgăuziia Radio Televizionu” (director Ecaterina Jekova), titularul licenței de emisie pentru postul de radio „Radio Găgăuzia”, să se conformeze art.11 (9) al Codului audiovizualului, condițiilor stipulate în Grila de emisie (p.3.1 din Licența de emisie seria AMMII, nr.014633 din 26.12.2007), art.38 alin.(2), lit.b și alin.(3) din Codul audiovizualului.

Direcția monitorizare va efectua un control repetat asupra modului de executare a prezentei Decizii.

Art.9. Prezenta Decizie se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a CCA.

Art.10. Decizia poate fi contestată în conformitate cu legislația contenciosului administrativ.

Art.11. În conformitate cu prevederile Deciziei CCA nr.14 din 22.01.2007 la data publicării prezentei Decizii în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, instituțiile audiovizuale sancționate vor comunica publicului motivele și obiectul sancțiunii, în formula legislației în vigoare.

Art.12. Conducătorii instituțiilor audiovizuale nominalizate vor prezenta, în termen de 15 zile, un raport despre măsurile luate în vederea lichidării încălcărilor comise.

Art.13. Controlul asupra executării prezentei decizii îl exercită Direcția Monitorizare.

Consiliul Coordonator al Audiovizualului